

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Clas Lagergren

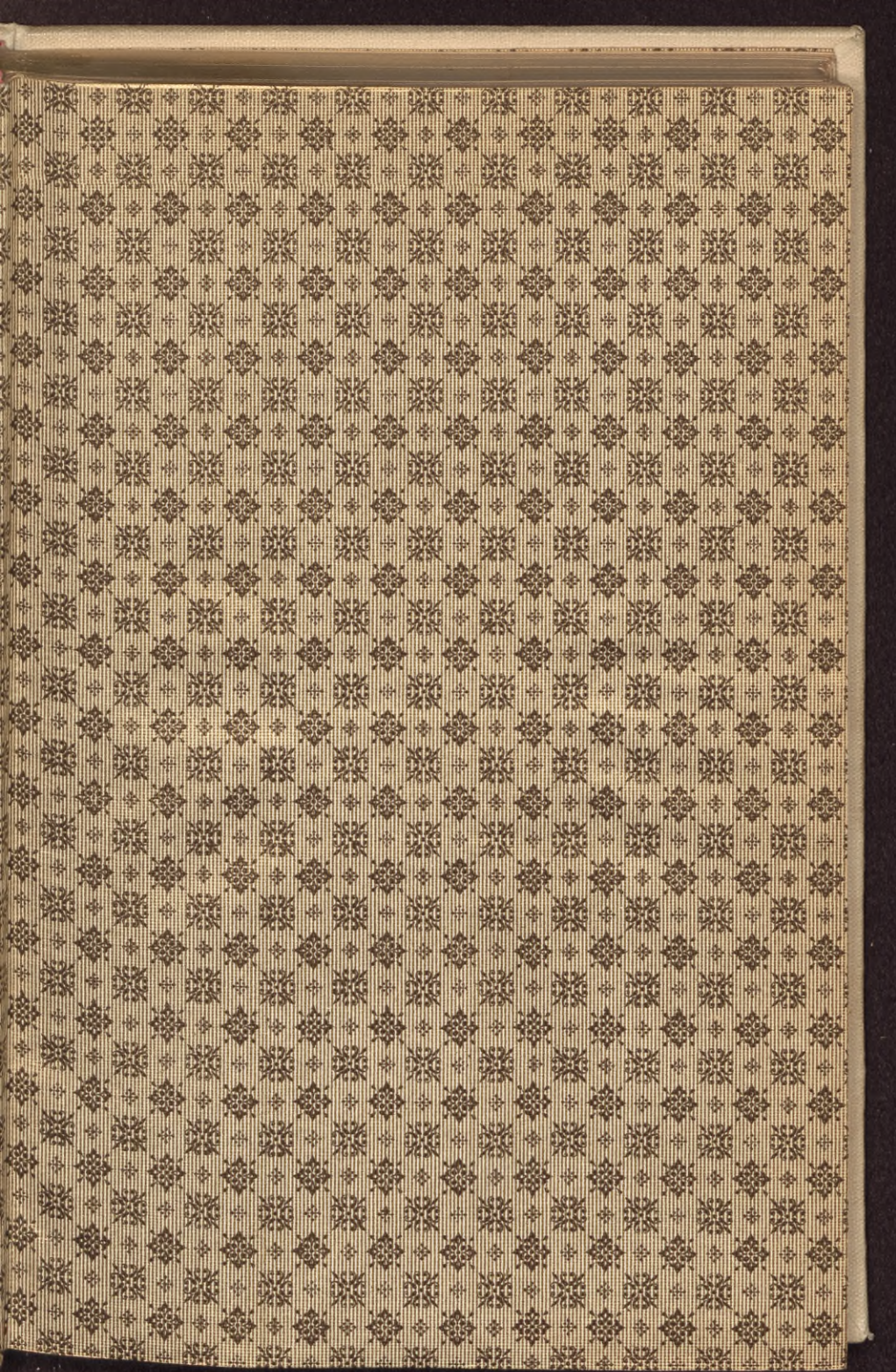
S
GREN
ER

UNIVERSITETS-
BIBLIOTEKET
UMEA

Östergren

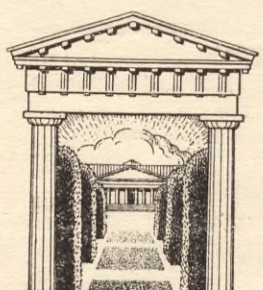
9117

UN
B

1,50

EX LIBRIS
OLOF ÖSTERGREN

✓

A. 1. 35.

Olof Osterman
17/9 30.

NYA DIKTER

CLAES LAGERBOM

NYA DIKTER
NYA DIKTER

Handwritten text, possibly a signature or name, in the top left corner.

NYA DIKTER

AF

CLAES LAGERGREN

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND

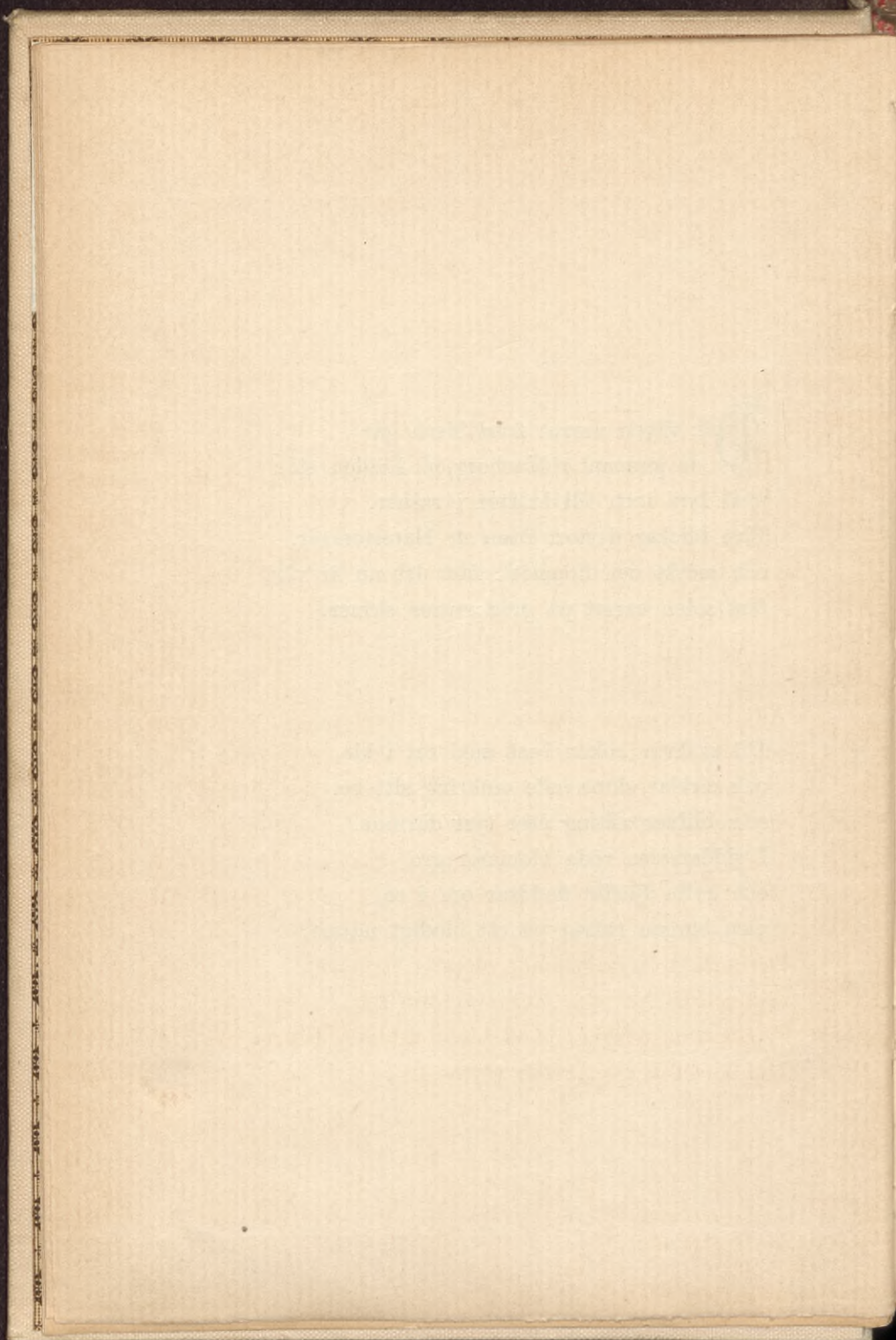
STOCKHOLM, IDUNS TRYCKERI AKTIEBOLAG, 1895.

EN RIDDARSAGA

M. RIDGWAY & CO.

Där vägen norrut från Siena går
en gammal riddarborg på höjden står
med fyra torn till hälften i ruiner.
Han blickar dystert fram ur blomstersnår,
och mörkt och hopplöst, fast det nu är vår,
fast solen varmt på gråa muren skiner.

Dit sväfvar höken bort med rof i klo
och cirklar skrånande omkring sitt bo,
se'n blifver allting åter tyst därinne.
I riddarsalen röda blommor gro
och hvita fjäriln fladdrar om i ro,
men borgen rufvar på ett blodigt minne.

I.

Fast töcken ännu öfver näjden hvilar,
långt bort i öster morgonrodnad gryr,
till ro sig lägga stormens sista ilar
och öfver matta stjärnor molnet flyr.

Allt högre dagen stiger, växer, skiftar
och slår kring natten mantel purpurröd,
likt präst, i gyllne mässkrud klädd, som skriftar
en knäböjd synderska i själanöd.

Därborta i en guldstänkt blodröd strimma,
med mörka hus och murar vid sin fot.
Sienas dôm och kampanil bland molnen glimma,
Men öfver bergen rullar solens klot!

Och öfver tusen kullar, fjärran, nära,
där skog af oljetråd, — ett haf i silfvergrått, —
oändligt böljar, hennes strålar bära
sin morgonhälsning hän till by och slott.

I ljusets darrning skimra blåa höjder
med buktig rand så långt som ögat når,
och skuggan liksom rädd för dagens fröjder
sig smyger ned i daln, som dimhöljd står.

Då hörs en mänskoröst, — ett rop förklingar
bland oljetrådets mänskensblåa blad, —
en dufva fladdrar upp på hvita vingar
omkring cypresserna i svartgrön rad.

Där Ricci från Siena blek förblöder
vid sidan af sin son; hvar är hans svärd?
Han, förste riddaren bland vapenbröder
är nu ej längre deras afund värd.

På hårda läppar, bittert sammantryckta,
ett löje, giftigt som en huggorm far,
och ögat flammar upp som eld i lykta,
när den sin sista andehämtning drar.

»Min Carlo» — hviskar han med slutna tänder,
»förr'n solen högt har hunnit, är jag död,
i dina tag du mina trötta händer
och lyft mig, gif mitt tunga hufvud stöd.

Liksom din moder också mig han mördar,
Petruzzi! — tusenfalt förbannad han!—
Om far och mor du i ditt hjärta vördar,
din vörndnad endast hämnden visa kan.

Han rövvar från mig ej allenast lifvet,
nej, mördad har han ock min egen själ,
från hvilken hvarje hopp är nu fördrifvet.
Död är min längtan efter evigt väl.

Min längtan är ett hat; i himlens boning
mig presten säger man ej hata får
och att däruppe allt är frid, försoning,
dit vill jag ej! Till hatets hem jag går.

Om jag hos Gud ej honom hata finge
hvad vore då för mig all himlens fröjd!
Jag utan glädje i dess salar ginge
med trånsjukt öga mot *hans* afgrund böjd.

För salighet jag ej mitt hat vill gifva
ty all min fröjd, mitt paradiset är
och helvetet kan ej så rödhett blifva,
när jag är viss att finna *honom* där.

Du svärja skall att slakten evigt hata
och på din dödsbädd kräf du samma ed!
Med hat du skall din son i vaggan mata
så hämnaden lefva skall från led till led!

Han fästet höjer af sin riddarvärja,
där krucifixet blankt i silfver står.
»Dig skynda gosse, hämnadeeden svärja»
»vid himlens salighet och Kristi sår!»

Och Carlo med en röst af tårar bruten,
knappt anande hvad hatet innebär,
med ena handen hårdt i faderns sluten
på Kristi kors den mörka eden svär.

Än lyssnar Ricci, — slukar girigt orden,
då svärdet, som han lyft mot himlen höll,
med solomstråladt silfverkors till jorden
helt plötsligt från hans stela fingrar föll.

Knappt är han död, förr'n sorgens tårar störas,
en stämma ropar Riccis namn med hån,
igenom snåret skratt och hästtramp höras,
Petruzzi ser framför sig Riccis son.

II.

När soln i väster sjönk och röda strålar dogo,
Petruzzi och hans män fram emot Florens drogo;
fast staden än var dold, dess aftonklämtning ljöd,
en röst från hem och härd, som sitt välkommen bjöd.
I tyst och sakta tåg de uppför kullen skredo
och rundtom Riccis son i slutna skara redo.
Petruzzi, som bakom sig lämnat sin eskort,
i djupa tankar såg mot rosiga himmel bort.
Han blickade, som när i fjärran tanken irrar
och ögat intet ser, fast oafvändt det stirrar.
Stod där på rödstänkt moln hans fyllda dagsbeting?
Vid klämtningen han spratt och såg sig mörkt omkring.
Var hämnden då ej ljuf? Var knappast hon fullbordad
förr än hans fröjd också med fienden var jordad?
Hvi lyddes han så mörkt på vesperklockans röst
och vid dess ton af frid bar handen till sitt bröst?

Han tygeln hänga lät, orörlig satt och hörde
 med rynkadtt ögonbryn på klockorna som störde
 med sina lugna slag hans dolda tankars gång;
 — för evigheten ljud i rymden deras sång.

På afstånd hörde han den fångnes kedjor skramla
 och sten, som lossnad slant, för hästens hofvar ramla.
 När så en stund gått om, han tyglarna tog opp,
 men stannade på nytt, när han nått kullens topp.

* * *

Det San Miniato var, som öfver Florens hänger
 och hvarje skynt däraf för vandrarns öga stänger,
 om söder från han är — men som belöning ger,
 när höjden väl han nått och från dess tinnar ser.
 Där Fiorenza * låg så skön på Arnos stränder,
 en stålklädd amazon med ädelt hvita händer,
 af romersk hjälm betäckt, med grekisk mantelflik
 och korset på sin sköld — men snart ett kalladt lik**
 ty några solhvarf blott och friheten förbrunnit,
 den låga, för hvars lif så mycket blod förrunnit,

* Fiorenza var det gamla namnet på Florens — hvaraf
 det moderna Firenze.

** Händelsen äger rum strax före Florens belägring 1530.

att sökte jag med flit, jag hittade med nöd
 en sten, som ej däraf i Florens färgats röd:
 Hvad båtade det då att så för frihet strida,
 när dina egna barn på dina bojor smida?
 När Medici, som sig en gång på flammen bränt,
 sin giftbestrukna dolk mot modershjärtat vändt?
 Hvad båtade väl då att tyranniet hata?
 Att landsförvisad se Uberti Farinata *?
 Och Dante, som ej ens du unnade en graf,
 men som i gengäld dig ditt språk, sin ära, gaf.
 Hans namn — det skönaste du äger — skall dig
 bränna,
 när du med tårar ser mot grafven i Ravenna,
 och smyger skygg och tyst till minnets helgedom
 där Dantes sarkofag står hög och vit — men tom **:
 Hvad båtade väl dig de varma, ädla flöden,
 som dina gator sköljt när stridens slut är döden?
 Hvad vikt om du var klädd som guelf, som ghibellin,
 när furstemanteln snart dig svept i hermelin?

* Landsförvisad florentinare som omnämnes af Dante i La Divina Commedia, Inferno.

** Dante dog i landsflykt i Ravenna 14 sept. 1321 och ligger där begrafven vid kyrkan S. Francesco. I Florens har man likväl åt honom upprest ett storartadt monument i kyrkan S. Croce, Florens Pantheon.

Hvi dref du Cosmo bort? Lorenzo gaf ditt klander,
 när snart dig kopplat har bastarden Alexander?
 Och hvarför följde du Savonarola? Han,
 som döden på ett bål till tack af Florens vann.
 Buonarrotti! Ack förgäfves är din möda,
 åt marmorn ger du lif — ej lifvet åt de döda,
 ty Florens snart är död — och »nattens» * sömn
 blir lång
 på hennes sarkofag — du var dess svanesång!

* På Giuliano de Medicis sarkofag i kyrkan S. Lorenzos grafkrypta har Michelangelo framställt sina bekanta stoder af dagen och natten.

Skalden Giovanni Battista Strozzi, en vän och beundrare af Michelangelo, skref på nattens bildstod:

»La Notte che tu vedi in sì dolci atti
 dormie, fu da un Angelo scolpita
 in questo sasso, e perché dorme ha vita;
 destala, se no'l credi, e parleratti.

I fri öfversättning:

Se natten här som ljuft i sömn sig sträcker
 utaf en ängels hand fick anletsdragen,
 hon sofver blott — af hjärtat hör du slagen,
 hon talar till dig om du henne väcker.

Michelangelo skref därunder sitt svar, med sorgsen häntydan på Florens förlorade politiska frihet:

Men solens sista glöd har bakom höjder bärgats
 och dalens sluttningar med varma toner färgats;
 en ljusröd skiftning far på marmorhvita hyn
 af torn och döm, som stolt stå upp mot blåa skyn.
 Skön träder taflan fram. Hur tjusta blickar vandra
 bland konstens mästerverk, som trängas om hvar-
 andra!

Hell Brunelleschi * hell! Din drömmande kupol,
 åt Kristus byggdes den, en värdig kungastol! **
 Och Giottos smärta torn, en snövit liljas stängel,
 bebådelsens, som bars utaf Guds ärkeengel.

»Grato m'è 'l sonno e più l'esser di sasso;
 mentre che 'l danno e la vergogna dura
 non veder, non sentir m'è gran ventura;
 però non mi destar; deh! parla basso!»

Kär sömnen är mig, kärt af sten att vara,
 när våld och svek mitt fosterland förtrycka,
 att icke se och höra är min lycka;
 var tyst! Att icke väckas, ber jag bara!

* Dömens byggmästare.

** Kristus utkorades under Savonarolas teokratiska republik till Florens högsta styresman. Inskriften öfver Palazzo Vecchio förkunnade: »Jesus Christus Rex Florentini populi s. p. decreto electus.»

Till San Giovanni för Ghibertis sköna port
 som paradiset's mur, vidöppen smycka bort*.
 Som när i rustning tung beväpnad kämpe träder
 bland folket, som ej än ett bud om seger gläder,
 och höjer emot skyn i tystnad stolt sin lans,
 värtaligt tecken nog att blodig seger vanns,
 Palazzo Vecchio ditt torn i luften springer,
 en krigets härold, fast »la Vacca»** mer ej ringer;
 om flydda segrar än du talar, gråa borg,
 till hopen, som sig rör beskäftigt på ditt torg.
 När Florens i sin natt i blåsvart mörker ligger
 och annan röst ej hörs, än hemlöst barns, som tigger,
 och någon ynglings skratt i gata mörk och trång,
 där husen väckas upp med mandolin och sång
 och sista ekot dör på Arnos andra sida,
 en skugga synes mörk kring tornets tinnar skrida;
 för staden, sänkt i sömn, hvem håller midnattsvåkt?
 Har man ej för hans själ nog många mässor sagt?
 Är det väl han igen? Domenikanermunken?
 Savonarola, som i börens djup försjunken,

* Michelangelo fällde yttrandet om Ghibertis bronsdörrar, att de borde hafva fört till paradiset.

** Stormklockan i Palazzo Vecchio kallades »la Vacca», som betyder kon.

för Fiorenza ber och korsets tecken gör
och efter himlens svar i andlös bidan hör?
Säg älskar han det rum, där fången han för-
smäktat?
Visst tornets rum var trångt, men utaf ljus om-
fläktadt,
och fritt såg ögat upp, ifrån dess lugna höjd,
mot himlens blåa djup, och evighetens fröjd.
Hvar var du Florens folk med ädel signoria,
som icke kunde då din räddare befria?
Var du på platsen där af blodigt vanvett yr
och staplade ett bål åt honom, din martyr?
I blod hon sjunker där din frihets aftonstrimma.
Han frälste dig likväl i farans mörka timma,
säg minns du hur han stod, för intet maktspråk
rädd,
och för din frihet stred bredvid Lorenzos bädd?
— I fjärran, där du ser Fiesole, därunder,
men mer i väster dock, på sluttningen bland lunder,
där skönjer du ett hus* — i eld dess fönster stå,
när solens strålar dem i kvällens timma nå.
Af Cosmo var det byggdt — blef se'n Lorenzos villa.
På glansen af hans hof hvarföre ord förspilla?

* Villa Careggi.

»Magnifico» till namn han af sin samtid fick
 och hölj'd af sångens pris till eftervärlden gick.
 Fast ljus hans dag förflöt bland blommor och
 sonetter,

de jollrade ej bort hans vintermörka nätter
 med hesa stämmors tjut. Han Florens frihet ströp;
 Volterras blod också från furstemanteln dröp.
 Hans hand, som lekte nyss, grep hårdt i strängad luta
 och toner hördes så i brutet missljud sluta;
 Lorenzo bleknad sjönk i fästens fröjd och glans;
 han kände i sin själ att ingen räddning fanns.
 Där låg han på sin bädd i mörk och ljudlös vaka
 och på sitt flydda lif med bäfvan såg tillbaka;
 där höjde sig med hot så mången bortglömd röst,
 som kämpade och stred uti Lorenzos bröst;
 han sig i ångest vred, sig på sitt örngått vände,
 Hans hjärta frös till is och pannans feber brände
 och natten var så mörk, hvar timme evigt lång,
 och ingen gryning kom med sol och fågelsång.
 — En präst? — Begabberi! — en präst för honom
 snillet?

För grekisk filosof i glada sångargillet?
 — Men om likväl . . . ? — En präst, som bikta honom
 kan!

Och i Lorenzos blick det likt ett irrbloss brann.

Men hvem? Han visste väl där fanns en talrik skara,
 som ville samvetsagg och oro honom spara,
 och om hans höga dygd med ödmjuk stämma kvad,
 för den var ej hans bok med mörka lefnadsblad!
 — När i sin ångest än han sagt ett Pater Noster,
 kan kom att tänka på, att i Sankt Markus kloster,
 det fanns en man, som jämt — fast hög stod då
 hans sol —

Lorenzos synder täljt ifrån sin predikstol,
 den mannen var hans val — det var Savonarola.
 När budet kom, man kan sig munkens undran måla,
 han sände budet bort — det gyckel var bestämdt,
 men fann till sist, att där var mer ej tid för skämt.
 Så möttes dessa två i samma stenart skurna
 och af en hemlig makt emot hvarandra burna,
 som mästarhanden skapt att först i hopen gå,
 att hata djupt kanske, men dock hvarann förstå.
 — Lorenzos bikt var slut — han ångerfullt sig böjde
 att få förlåtelse — men dyster munken dröjde;
 högtidlig ljud hans röst: »Det är med villkor tre
 Lorenzo, blott som jag förlåtelse kan ge.
 Det första är att tro, att Kristus vill dig frälsa?
 Lorenzo svarte: — »Ja, Hans nåd är själens hälsa!»
 — »Mitt andra villkor är, att orättfången skatt
 du återbära skall!» — Lorenzos blick brann matt,

fast spjärnande emot, till sist ändock han sade,
att hvarje skärf däraf i munkens hand han lade.
»Ditt tredje villkor då?» Lorenzos röst var låg
och ögat bedjande, som upp mot munken såg.
Med handen sträckt mot skyn stod blek Savonarola.
— »Gör Florens åter fritt! Gud kan förtryck ej
tåla!»

Lorenzo vände sig mot väggen, hånfullt log
och i en bitter suck med slutna läppar dog.

* * *

Kring San Miniatos höjd sig redan skymning bredde,
förrän Petruzzis män till uppbrott sig beredde;
ett stenkast från den plats, där deras höfding satt.
de bidade till dess ur tankarna han spratt.
Och så de redo ned — Sankt Niklas port de hunno,
omkring hvars helgonbild i nischen lampor brunno.
När på Petruzzi föll från hvalfvet deras sken,
att öppna halfstängd port var vakten mer ej sen.
Hvar hälst de drogo fram i sina pansar tunga
med skrammel, öfverallt man slutade att sjunga
och ifrån fredlig dörr med orädd undran såg
på Riccis fångne son i mörke riddarns tåg.

Och mången moder för den unge junkern kände
ett modershjärtas sorg och bön till himlen sände,
och hvarje tärna, som från aftonbönen kom,
och honom mött och sett, sig vände ifrigt om.

III.

GIACINTA.

»Säg Barbara, kära duenna!
Finns sanning i talet, jag hör,
att ynglingen är från Siena
som nattliga tystnaden stör?

Att han ner i tornet hålls fången.
fastän han ej gjort något brott
och att han i klagande sången
begråter sin sorgliga lott?

BARBARA.

Madonna; hvad hör jag! Giacinta!

GIACINTA.

Ack gif mig på frågorna svar; —

BARBARA.

Du kan mig af skrämnel förinta!

GIACINTA.

För hvem är du rädd? för min far?

O kära duenna! ej neka
du kan mig så oskyldig bön. —
Hvad kan väl ditt hjärta beveka?
Tre kyssar? Du får dem i lön. —

BARBARA.

Tyst barn med din nyfikna fråga?
Om fången jag vet ej ett ord,
hans klagande sång är en plåga,
den skall här ej längre bli spord!

GIACINTA.

Att den mig beröfva dig akta!
Jag blefve ej mer hvad jag är,
förgäfves du skulle mig vakta,
på skam komme allt ditt besvär

Men vill du i stället mig svara
jag ger dig mitt halsband som skänk
och lofvar att lydig dig vara, —
mitt halsband af pärlor! betänk!

BARBARA.

Hvem kan väl *dig* motstå Giacinta?
Din tunga är slipad och söt,
den kunde beveka en flinta,
än mera *mig* menlösa nöt.

GIACINTA.

Berättelsen Barbara börja!
Med klappande hjärta jag står.

BARBARA.

Ja, genast, men först vill jag spörja,
säg, hvarför så häftigt det slår?

När nåddes af sången ditt öra?
Har länge du lyssnat på den?
Sök ej bakom ljuset mig föra,
ej någon bedragit *mig* än!

GIACINTA.

Nå väl! Knappt en vecka har flugit
se'n först af hans sång jag blef väckt —
jag hade till hvila mig smugit
och lampan bredvid mig du släckt.

Hvad var det? I ljufvaste tystnad
jag lyddes orörlig och njöt;
hvar ton gjorde större min lystnad,
fast timma på timma förflöt.

Om kärlek var sången, förblandas
jag kände mitt väsen med hans,
jag darrade, kunde ej andas,
på kudden jag sjönk utan sans.

Du strök mig om ottan på kinden,
som skiftade högröd och blek; —
Scirocco du trodde var vinden
och att jag ej tålde dess lek.

Hvar natt se'n med pannan mot rutan,
som öppnad till hälften fått stå,
jag väntat på sången och lutan
och kunnat till hvila ej gå. —

I morgse från järngallrets ringar
kom sväfvande sakta hans sång,
en fågel på skimrande vingar
till mig i jasminernas gång.

»O kärlek,» han sjöng. — »När i våren
hvert hjärta har funnit sin brud,
den fångnes är sorgen, och tåren
juvelen på bröllopets skrud.»

Sin panna mot gallret han tryckte,
den dröjde där sorgsen och hvit
och mörkblå hans ögon, jag tyckte...

BARBARA (afbrytande)

Men hvarför, o Gud, såg du dit?

GIACINTA.

Hvem är han? duenna, berätta!
Siena är också vårt hem;
hvad kunnat i torn honom sätta?
Och säg på befallning af hvem?

BARBARA.

Hvad frågor och spörsmål, o flicka!
Om fången jag vet ingenting,
och visste jag något...

GIACINTA (afbryter).

Dig skicka
jag lofvar den vackraste ring!

BARBARA.

Så lyssna Giacinta på orden!
Du undrar hvem fången väl är?
Du kunde ej finna på jorden
en man, som mer hat till dig när!

GIACINTA.

Mig hata?

BARBARA.

Jag sade det: *hata!*

GIACINTA.

*Mig hata? Men säg då hvarför?
Du stygga! så dumt du kan prata
Du vet ej hur illa du gör! --*

BARBARA.

Han hatar din fader, — min herre, —
han hatar dig själf och ditt namn,
och öppnar du famnen — dess värre!
Han körde en dolk i din famn!

GIACINTA.

Jag tror dina ord ej, duenna!

BARBARA.

Mig själf jag dig gifver i pant;
du lefvande får mig förbränna,
om icke, vid Gud, det är sannt!

GIACINTA.

Och vore det så — ännu mera
den fängslade älska jag bör
och bedja af böner än flera
till Gud, att han hatet förstör.

BARBARA.

Det vore en vanvettig möda,
ty ägde du änglarnes nit,
din bön kan ej uppväcka döda. —
Gud hjälpe oss, komme de hit!

GIACINTA.

I klostret mig sagt mor Chiara,
»ett frö är hvar bedjandes bön,
som Gud vill vid hjärtat förvara,
tills brodden på kornet blir grön.»

BARBARA (otåligt).

Han hatar dig. — Böner ej båta;
din kärlek han möter med hån. —

GIACINTA.

Han heter?

BARBARA.

Han *kan* ej förlåta.

GIACINTA,

Hvem?

BARBARA.

Ricci!

GIACINTA,

O himmel!

BARBARA.

Hans son!

Af hatet historien du känner,
som ärfves i led efter led,
som sargar och hjärtat förbränner,
som tager på dödsbädden ed.

Men vet du föräldrarnes öden?
Du barn, som ren tror dig hans brud?
Din fader har gifvit dem döden,
båd' moder och fader. —

GIACINTA.

O Gud!

IV.

CARLO.

Flamma nyväckt kärlekslåga!
Öfver fångens mörka cell
spänner du en brölloppäll,
som de gyllne stjärnor råga.

Kärlekshymn ur hjärtat kväll!
Fast i tornet ord ej våga
stamma fram en hviskad fråga,
klingar det ur mur och håll.

Kärlek lär mig jubla, sjunga!
Lösgör banden på min tunga!
Du mitt hjärtas näktergal!

Kärlek, du gör arme slafven
till en konung, — mörka grafven
till den ljusa rymdens sal!

V.

CARLO.

Igenom fönstrets galler räck mig handen!
Då jag berättar, låt mig hålla den!
Dess ljufva tryckning ger åt sjuka anden
dess längesen förstörda frid igen.

Du kommer som en vänlig Aurora
med ljus och värme efter stormig natt,
lik, efter vintern, vårens sköna Flora
i famnen bärande sin blomsterskatt.

Med dig min älskade och denna luta,
som glömskans kyss åt mina sorger ger
jag klagar ej, om här mitt lif skall sluta,
men stämmer strängarna för dig och ler.

Hvad jag har lidit endast Gud kan dömma,
— till nästa höst det blifver trenne år —
och dock jag färdig är att allt förglömma,
när jag Giacintas ögon skåda får.

Tre år! Vet du hvad kval de innebära
för fången? Och hans långa nätter, dar?
Och hur förhoppningar, som svikas, tära,
det hvarje gång en droppe hjärtblod tar.

Ej i den ljusa värld där solen leker
på blommig kulle under himmel blå,
där lifvet smekt dig och ännu dig smeker,
kan du en fånges mörka natt förstå.

Han frågar sig om det kan möjligt vara,
han i sin oskuld vädjar upp till Gud
och ser med hopp mot fästets stjärnor klara
och bidar, lyssnar — fåfängt! Intet bud —

Han till kamrat blott äger minnet, flicka!
Det sitter hånfullt vid hans hufvudgård
och sömnen stör; — det onda andar skicka
från olycksalighetens mörka värld.

Hvad kostar spindeln det med unket sinne
att lifvet långt i fukt och mörker bo,
men fågeln solen minns och dör därinne,
och blomman, ljusets barn, kan där ej gro.

Väl människan, af dag och natt väfd samman,
där lefva kan med en förtvinad kropp,
men hennes själ dör bort, men helga flamman
där släckes ut af kärlek, tro och hopp.

Det känns så grymt att blifva ung beröfvad
sin kärleks kraft — att icke älska få,
att känna hjärtats fiber kyld och döfvad,
när den som varmast skulle hänförd slå!

Ja, det känns grymt att lära sig förbanna,
när man har kärleksjubel i sin röst.
Ty hatet feber är för hatarns panna,
dess dolkstygn sargar först hans eget bröst.

Det känns så grymt att mer ej våga hoppas
på morgonrodnad och på himmelsk nåd,
att stå med rimfrost täckt, när löfven knoppas,
och utaf blommor ge sitt lifs förråd.

Ja, det är grymt att fyrens lampa släcka,
som lyser vägen öfver stormigt haf
och tända den igen, på nytt att gäcka
ett skepp, som ibland skären går i kvaf.

Det känns så grymt att mörka tvifvel hysa,
som hånfullt le åt hvad vi fordom trott,
att hemlös, ensam, irrande förfrysa
och ljusen se från hemmet, där vi bott.

Ja, det är grymt att lära sig förneka
hvad Gud en gång i själen skref i ljus —
att ej med tro mot himlen kunna peka
och i sitt hjärta höra orgeln brus.

Gud och hans himmel jag i yrsel hädat
och ropat, att man om hans kärlek ljög,
jag själens altare bespottat, smädat,
i spillror krossat till en formlös hög.

* * *

Till min berättelse jag återvänder
till mina minnens sorgbehängda sal
och alla ljusen i dess kronor tänder
att lysa på de genomlefda kval.

En dag den knekt, som i Bargello visat
mig godhet, sade, att mig Florens dömt
att jag var frikänd, att min släkt man prisat
och mig för mod och tapperhet berömt.

Af fröjd den kvällen jag att somna glömde,
det midnatt var, allt i Bargello teg,
med brännhet tinning ren jag fri mig drömde,
när plötsligen i gången ljödo steg.

De kommo — stannade — och smögo nära,
— ett iskallt förebud i hjärtat flög —
ej frihet kunde man så lömskt mig bära,
det var ett steg som lurade och ljög.

Sig dörren öppnade, en röst jag hörde,
som bjöd mig följa — den ljöd kall och hård,
en hand grep min, den mig i mörkret förde
igenom gångar, trappor till en gård.

Där reste sig en mur, men stegen hängde
af rep därpå. — Men hvarför flydde jag?
en man mig utan svar på stegen trängde;
Han släppte ej ett ögonblick sitt tag.

Dock var jag knappt på andra sidan muren
förr'n jag af tvänne män till marken slogs,
hit till Petruzzis slott jag sen blef buren
och så på nytt min frihet från mig togs.

Han fruktade, att fångadt byte mista
och därför hämnaden tog i egen hand,
han väl förstått, att domen öfverlista
och knyta till på nytt den fångnes band.

Förrädare ifrån Siena jagad
i landsflykt, svor Petruzzi evig hämnd
att på min fader kräfvat, ty anklagad
af honom blef han och för rådet stämd.

Min faders blod ej honom blidka kunnat
han drog mig fångslad inför Florens råd
och hade skymflig död mig gerna unnat; —
det var ej i hans smak, att jag fick nåd.

Att vi, Sienas söner, vapen burit
mot Florens tyckte han ett högmålsbrott,
och att man borde halsen af mig skurit,
för att vi ej, som han i Florens lega gått.

Själ f var han där. — Hans röst för väl jag kände,
den oförgätlig en gång för mig ljud; —
utaf dess tonfall sig ett eko brände
i örats hvalfgång vid min faders död.

Hur ofta har i nattens djupa hvila
den rösten ej min sömn med fasa stört;
vid den det kändes som om bödelns bila
med blodig egg vid blottad nacke rört.

Så hulda flicka har jag dig berättat
den mörka sagan, som min lefnads är,
och på mitt hjärtas tunga börda lättat,
hvaraf din kärlek halfva tyngden bär.

Hur blek du är! Hvad handens frossa vållar?
Det vakan är med mig som gör dig men. —
Snart nattens mantel Aurora fallar
med bräm af ljus; — för dig är timman sen.

Med sorgset tal för länge jag bedröfvat
din själ, för ljus och kärlek danad blott,
och sömnen från ditt ljufva öga röfvat,
så vänd tillbaka till ditt örongått!

Som fjäriln kring den hvita liljan flyger,
på bladen andas, men ej blomman rör,
min tanke till ditt rum om kvällen smyger,
men hejdar sig, på tröskeln knäfall gör.

Din värld af oskuld störts ännu af ingen.
Min kärlek äger öfverjordisk syn
och ser din bädd, så hvit som dufvovingen,
med hängen luftiga som ljusa skyn.

Vigvattenskärlet med sitt kors däröfver,
där fromt din lilla hand en droppe tar,
som tanken i din själ till hvila söfver,
när den på pannan darrar fridfullt klar.

Så skynda dit att sälla drömmen njuta,
för att i morgon vakna dubbelt skön,
och minns, när dina händer fromt sig sluta,
att göra ock för mig till Gud en bön!

Så dröj ej mera . . .

GIACINTA.

Nattens stjärna blänker,
hon fridfullt ljus i höga rymden står;
af sorger hennes själ ej störs, du tänker,
men se! hon faller som en kvinnas tår.

Kanske en tår hon darrar i det höga,
uti den sälla rymd där solen bor. —
— Kanske en tår ock skymmer flickans öga,
som du så nöjd och barnsligt lycklig tror.

O säg, hvad känner du om himlens stjärna?
— Sin hemlighet hon döljer i sitt fall. —
Vet du väl mer om sextonårig tärna
och anar hvarför hennes hand är kall?

Om du på sjön en solig vårdag seglar
och ser i böljan återspeglad slup,
säg, dömmar du den våg, som båten speglar,
därför att hon är klar, väl mindre djup?

Tror du, att blott en grumlad våg har tårar?
Att kedja utaf järn blott boja är?
Att det är dolkens udd, som djupast sårar?
Att man ej dör, om barmen blod ej bär?

Farväl!

CARLO.

O, gå ej! Red för mig din gåta
och sorgen tälj, som kvider i ditt bröst,
att vi tillsammans må däröfver gråta,
ty tårar, blandade, ge hjärtat tröst.

Till gallret, där jag lutar nu mitt öra
o kom min älskade med tillförsikt!
Mitt hjärta ängsligt klappande vill höra
ditt sorgsna hjärtas hemlighållna bikt.

GIACINTA.

God natt!

CARLO.

Säg! Säg!

GIACINTA.

En annan gång kanhända.

CARLO.

O ljufva flicka låt mig fråga dig,
när för att bikta vill du återvända?

GIACINTA (går).

Du för den bikten skall ej tacka mig.

VI.

CARLO.

En enda fråga blott! Jag vill, jag måste veta.

GIACINTA (för sig).

Kan han ej namnet då i ögats gömslen leta?
Ej se det spegladt där i själens tysta tår,
där ofta darrande i tvekan rädd det står?
Hans fråga, hvem jag är, jag skall en dag besvara,
och snart! — Att minnas det han kunde mig be-
spara.

CARLO.

Mig älskar du? o säg!

GIACINTA.

Det är ej första gången
du hör: »Jag älskar dig!»

CARLO.

Ej helga änglasången
kan gjuta mera fröjd i saliggjordas bröst!
Igen!

GIACINTA.

Jag älskar dig!

CARLO.

Haf tack du ljuftva röst!

Otörstig kan jag ej af dessa ord mig dricka,
och ej att, själ mot själ, i dina ögon blicka
»Jag älskar dig!» — hvem all dess sötma väl
förstår,
när *dig* jag säger det och som *ditt* svar det får.
Men *älskar* flicka *du?* ty i en kvinnas sköte
barmhärtigheten ger åt kärlek ofta möte
och växlar oförmärkt med honom anletsdrag;
kanske att föremål för henne blott är jag?
Dig fördes med min sång, min sorg och bittra
klagan,
du lyddes medlidsamt till mörka olyckssagan
och kanske hjärtats slag för verklig kärlek tog,
då af barmhärtighet för fången blott det slog.

GIACINTA.

Nej, älskat har jag dig se'n först din röst jag hörde,
som med sin kärlekssång mitt hjärtas slummer störde.
Hvar ton med smekning kom och smög sig i mitt
 blod
och hviskade till dess jag häpen allt förstod.

CARLO.

Men du ej sett mig än, kan ej af rösten dömma
hvad tornets murar väl af fula lemmar gömma.
Kanske jag låghalt är — en pucket ryggen har,
att någon farsot ock sitt märke lämnat kvar?

GIACINTA.

Jag älskar ej därför, att jag dig skön mig tänker
ej är det lock af guld, ej blick, som eldigt blänker,
ej mun, som ljufva ord af kärlek hviskar nu,
som fyllt min själ med dig — det är att du är du!

CARLO.

Jag gäfve lifvet bort, fast ljus dess framtid leker
ur dina ögons värld och med förhoppning smeker,

fast malört endast än jag smakat har däraf,
jag sade det farväl och stege i min graf,
om på dess brädd jag först min frihet återfinge
och där till kärleksfäst med dig Giacinta ginge!
Att ändtligt kring ditt lif få slå min fria arm,
din första darrning se på sextonårig barm,
för kyssar utaf eld som evigheten långa,
för kyssar utan tal, som himlens stjärnor många,
för kyssar ljufva barn, som ännu ingen känt,
men som i långa år på mina läppar brännt
jag lifvet blott för en, för en af dem dig gäfve
och sedan i min graf en sloknad lava sofve.
Jag sträcker dig min famn, den når en fängselmur,
en rynd, en evighet, som fången satts i bur,
min kärlek är — men ve dig mur som honom
stänger,
fast krutet nyss var stoft, om tändt, det hvalfvet
spränger.

Ve den, som spärra vill för Gud hans ljusa stråt!
Ve den, som skilja vill två mänskohjärtan åt!

VII.

GIACINTA.

Allt hvilar nu i slott och koja
och hjärtat i sin oro trött,
får slumra in och sofva sött,
och allt är tyst och lugnt och dött,
och fången drömmer i sin boja,
att han är fri
och sorg förbi.

O sömn, som dryck af vallmo tömmer
med gifmild hand på nödens bädd,
med den bestänker grafvens brädd,
hvi är du för mitt öga rädd?
Som vaket jämt om honom drömmer,
att han är fri
och allt förbi.

Så är det snart — och afskedsstunden
med obeveklig klämtning slår. —
Re'n minnet hviska skall: »I går»,
när nästa midnatt stjärnströdd står
och månen gör den bleka runden.

Då är han fri,
min dröm förbi!

Jag hatar dig du tornets nyckel.
Hur hård du är! hur tung och kall!
Du röfvar lifvets glädje all
från hjärtat, öppnar grafvens vall,
och drifver med min ångest gyckel:
när du gör fri,
är allt förbi!

Att om vår plan ej aning väcka
hos spejande och lättsöfd vakt,
tre nätter band jag på mig lagt
och har ett ord ej honom sagt.
ej ens min hand fått honom räcka.

Förbi! förbi!
Snart är han fri!

När tvänne vekar sig förtära
i lampan jag mot fönstret vändt,
mitt hjärtas eget bål jag tändt
och bud till älskad fänge sändt
att hans befrielse är nära.

Så skiljas vi
men han blir fri.

Och allt är redo — tåg af hampa,
som hänger öfver högrest mur,
och hästen köpt, — ett ädelt djur,
och nyckeln här till fångens bur.
Re'n handen håller fönstrets lampa.

Han ser däri
att han blir fri.

Så våldsamt ej o hjärta klappa!
När det är slut, så är det slut:
ej sting har mer ett uddlöst spjut.
Hvad kom mig att slå olja ut?
Och handens stål och flinta tappa?

När han är fri,
är allt förbi.

Men, likväl — om — mig intet hindrar
att hålla lampan evigt släckt! —
En aning jag hos vakten väckt! —
Har jag ej rosor honom räckt?
Och fångens sorg jag sedan lindrar!
 Om han blir fri,
 är allt förbi!

Hvad vet väl han om lifvets lycka?
Kanske han fri ej finner den,
men längtar till sitt torn igen,
till fångenskapen och sin vän.
och kyssar vill på gallret trycka!
 när han är fri,
 är allt förbi!

Det vore ljuga och bedraga! —
Hur kunde sedan jag se in
uti hans öga, ta i min
hans hand? Försvinn! min dröm försvinn!
Jag krossar ej hans framtids saga
 nej blif du fri!
 Det är förbi. —

Af honom dock mig fannad känna,
för en minut hvad salig fröjd!
Att sedan dö jag vore nöjd,
min hemlighet ej blefve röjd. —
Hur ljuft hans kyssar måste bränna!
 Om han blir fri,
 är allt förbi!

O, Helga moder! Hjälp Maria!
Fast ren, du kvinna var som jag!
Du vet hur kärleken gör svag,
dess frestelse ur hjärtat tag!
Och mig ifrån mig själf befria;
 Hör själens skri,
 o gör mig fri!

VIII.

Allt mer sig höjde månens ny,
och glänste båd' från molnfri sky
och djupt ur slottets lugna dam,
där snöhvit svan sam långsamt fram;
och rosen i dess silfver log,
och näktergalen sömnlös slog.

När vakten gjorde trögt sin rund,
från gallret fången gick en stund
till vrå, där det var kolsvart natt,
han där med kind mot handen satt,
på strålen såg på fuktigt golf,
och hörde vakten ropa tolf!

Det sakta som en hviskning ljud —
hans blod i hjärtat sjöng och sjöd,
men vindens prassel blott det var,
i trädets krona silfverklar,
hvars gren med vårens löfverk på
sin skugga drog i darrning blå.

Men hvarför dröjer då hans brud,
med lampan ju hon sändt sitt bud;
var det ett irrbloss på en graf,
det ljusa löftet, nyss hon gaf?
Då rasslar det i järnskodd dörr,
hans hjärta slår som aldrig förr.

I öppnad dörr till nattsvart rum
på tröskeln står Giacinta stum;
i ljus och luftig sommardräkt,
med änglarna hon tycktes släkt,
af kärlek sänd till mörkrets land
att öppna portar, lossa band,

Ej fönstergallren längre stå
ett hinder mellan hjärtan två;
hvi dröjer han? Hur mången gång
han drömt i feber natten lång
om denna dag, om denna stund —
om deras möte, mund mot mund.

I drömmen han lik pantern sprang
och henne utan motstånd tvang
till famntag, kyssars raseri. —
Hvi tvekar han? — Han är ju fri?
Om hennes väna kind är blek,
den rodnar åter vid hans smek. —

Är hennes pannas drag af sorg
en molnstod, ett försvarets borg?
Den blick, som hjärtats kval och strid
gjort dubbelt skön och varm och blid,
det vapen som tillbaka slår?
Är kvinnans styrka hennes tår?

— »Ej här!» hon hviskade »ej här!» —
Och dödsblek kind blef plötsligt skär.
Hon ville ut där stjärnströdd rymd
ej var för hennes öga skymd,
men där hvar stjerna tycktes stå
en himmelsk vakt och höra på.

Och lätt hon genom gången smög;
det tycktes Carlo att hon flög,
ty fåfångt sträckte han sin hand
att henne fånga; — men ibland
hon vände sig med vink och log,
han följde — och en suck hon drog.

I porten tyst ett ögonblick
hon stod — en vaktknekt runden gick
och hjärtat kved: Om han blir fri
är all din lycka slut — förbi!
På sanden ljödo vaktens steg,
om kärlek fågeln sjöng, — hon teg.

Det brann i tinning och i barn;
hur hjärtat slog ett vildt alarm!
Det ville ropa: »Upptäck oss!»
Då såg hon upp mot himlens bloss,
hon såg och log och långsamt fram
i skuggan gled från stam till stam.

Giacinta stannade till slut.
I denna afskedets minut
hon stod där tyst och vit och kall,
fast högt gick hennes pulsars svall.
Han efter hennes händer grep,
de räckte honom murens rep.

Se'n plötsligt, som ur dvala väckt,
hon spratt och med sitt hufvud sträckt
mot honom log med sorgsen mun
och såg i ögats djupa brunn,
som om hon sökte där hans själ
och hyiskade: »farväl! farväl?»

»Farväl? Giacinta, drömmer jag?
Är ej i dag vår bröllopsdag?
Farväl du bjuder, skyr min famn
och lyssnar ej till kärleks namn,
men räcker mig ett tåg och ler
och mig att fly ifrån dig ber.

Hvad menar du, Giacinta, säg?
Är icke *min* också *din* väg?»
Hon för hans famntag undan vek
och sade darrande och blek:
»Mig nalkas ej! — om du mig rör,
en synd, ett nidingsdåd du gör!

Du Carlo fly! Jag stannar, ty
jag vill ej, får ej, kan ej fly —
ej frågor gör, jag dig besvär,
om din Giacinta du har kär!»
Och rösten skälfde, bruten dog,
men Carlo sig för pannan slog

och sade mörkt: »Ha; nu jag vet
ditt hjärtas dolda hemlighet.
Du mened svor mig inför Gud,
Giacinta, du en annans brud!
Och friheten som skärf jag får,
vi äro kvitt som jag förstår!

»Men nej! Förlåt mig! nej! o nej!
Du kan ej svika, svek mig ej!
I lif och död du hör mig till!
Förutan dig jag fly ej vill!
Hvad blefve frihet, rykte, allt —
om de ej toge din gestalt?»

Hon med sin hand på pannan for,
som om hon lyfte bort ett flor,
som skymde hennes ögas syn
och sade, blickande mot skyn,
där månens skära lyste klar:
»Så hör, Petruzzi är min far!»

Hon teg, och stum stod också han. —
På hennes kind en tår förrann,
en enda, som i långsamt lopp
gled bort med hennes svikna hopp.
Hon gaf en sista afskedsblick
och tyst sig vände om, och gick.

Men nej! kring midjan slogs en arm.
Då häfdes våldsamt hennes barm,
hon vände sig — ja, det var *hans!*
Då sjönk hon utan ord och sans
och Carlo, nöjd med detta svar,
Giacinta öfver muren bar.

Men som förut sken månens ny.
Det glänste högt i molnfri sky
och djupt ur slottets lugna dam,
där snöhvit svan sam långsamt fram;
och rosen i dess silfver log
och näktergalen sömnlös slog. —

IX.

Det var morgon med sol öfver kullar och bärg,
det var jublande toner och skiftande färg;
från tornet ljöd klockan till mässan,
och det ringde för alla, för gammal och ung,
både bonden och riddaren, stolt som en kung,
vid tonerna blottade hjässan.

Men Petruzzi stod mörk i sitt fönster och såg
— ej klockorna ringde in frid i hans håg —
som glödande minnena bränna!
Han Siena såg hägra mot ljusblåa skyn,
han såg dômen och folket — och skärpte sin syn,
han någon där borde väl känna!

Tolomei han såg med sin väpnade svit
Salebene också — men hans kind blef så hvit,
från fönstret han häftigt sig ryckte,
ty där såg han sig själf som i tid som var flydd,
fast han nu af dem alla var hatad och skydd;
de pekade fingret, han tyckte.

Och sin panna han stödde mot tornfönstrets värn,
den var iskall och hård som det hamrade järn.
Han drömde sig åter tillbaka
till sin ungdom med fröjder och ära och glans,
när det älskade fäderneslandet var hans,
med vårsol i hemmet och maka.

Henne såg han som när hon i kyrkan stod brud,
som när bleknad hon sedan begrofs i sin skrud,
bland liljornas kransar på bären.
Se'n hans lefnad blef mörk — bland suddlade blad
blott en sida var hvit med en gyllene rad,
— Giacinta — ett minne från våren.

Hon var smekande stråle i afföfvad skog,
som dess knoppar uppväckte till lif, när hon log
och dofter och fåglar därinne.

I hans molnhöljda natt var hon stjärna af hopp,
som allt klarare brann, som allt högre gick opp
med darrande ljus i hans sinne.

Som ett barn kom i minnet hon än till hans knän
och såg upp i hans ögon allvarlig och vän
och strök med sin hand på hans panna.
Så med tystnad hon brukade blicka och stå
där i timmar och frestande lekar försmå
och bedja att längre få stanna.

När han tryckte den kära till klappande bröst
fick det sårade hjärtat ett ögonblick tröst
och oron därinne var stilla.

Både landsflykten glömdes och oro och skam,
ty af änglar ett tåg drog ur barnögat fram
och smög in i hans själ från den lilla.

Men så kom det en natt . . . och en darning det gick
ifrån hufvud till fot, som en dolk blef hans blick —
en höstnatt med slottstorn, som brinna. —
Huru ofta se'n dess han om nätterna stått
och sett flammor och blod och hört dödsrop, som gått
till mörken — ett rop från en kvinna!

Och förgäfvades han flydde det; hvarthän han drog,
i hans öra det klagade, tynade, dog,
bland strider, i bullrande fäster
med pokaler och spel, ibland kvinnor och skratt
in i skogarnas ensliga susande natt,
i kyrkan bland bedjande präster.

Och förgäfvades han tryckte sitt barn i sin famn,
och förgäfvades hon gaf honom ömhetens namn
förgäfvades var kyssen, han skänkte —
men hvad var det han såg? ty förfärad han stod
där med stirrande blick. — Jo ett märke af blod
på snöhvita pannan det blänkte.

Aldrig mera på pannan han kysst henne se'n.
aldrig lekt med de ringlande lockar igen
ej in uti ögonen blickat.

Men han söker med ögat den älskades spår,
och till steg, som förljuda, han lyssnande står,
då henne ifrån sig han skickat.

Men ju mera han led, desto hätskare brann
i hans hjärta det hat, som han svurit den man,
som plundrat hans lefnad på värdet,
han, som sändt honom landsflyktens nesliga staf,
och som hånande reste sig än ur sin graf
och trotsade bojan och svärdet.

Och en blick ur hans ögon så hämndgirig sköt,
den flög bort emot tornet, som fängelset slöt,
där sonen på lifstid satt fången.
Men hvad var det? Han lyddes och lyddes på nytt;
det ljud larmrop, att fången ur slottstornet flytt
och springande steg genom gången.

I detsamma kom Barbara stammande, blek
upp till dörren, men där henne målföret svek,
»Giacinta!» hon kunde blott mumla.

Honom sanningen slog, strax han anade allt,
omkring hjärta och ögon blef mörker och kallt,
och väggar och golf såg han tumla.

Det ljud frågor och svar, det var utrop och skrån,
det var tårar och jämmer och släpande knän
på knektar och halfdöd duenna.

Bort från tornet till muren han flämtande sprang,
där ett rep ibland trampade rosorna hang,
öfver vägen som går till Siena.

X.

Det dundrar som åskan på klosterport.

»Det är förgjordt!

För andra gången jag väckes i natt,
ett mörksens spratt!»

Hörs mumla den gråa abboten.

»Chi è?» — Det ryter »Amico» till svar;
han regeln drar,

men sedan han tittat vid lyktans sken,
han är ej sen

att röra på giktsjuka foten.

En ryttare väntar vid klostrets dörr.
»Du sett mig förr!
Håll lyktan närmre så känns han igen
din gamle vän,
herr abbot, det är ingen villa!» —
Han skrattade muntert, tog hatten af,
ett handslag gaf,
»hvad stirrar du på? Är jag ej bekant?»
— »Är väl det sannt!
— Petruzzi!»! — »Per Bacco! tig stilla!»

Det namnet det stör ju de dödas ro,
som byggt sitt bo
inunder din stenhäll och sofva här;
ej ditt besvär
med mässor dem mer hölle spaka...
ty bannlyst mitt namn i din kyrka står,
se'n många år,
alltsedan jag lärde en nunna att fly; —
stor sak ej — ty
jag följande morgon bar flickan tillbaka.

Men läggom bort mitt ohöfviska skämt!
Jag tror bestämdt,
du undrar om satan ej lånt min rock.
— Din kåpa ock
han profvat ibland vill jag lofva!
Jag ej kommit hit för att söka präst,
nej, till härnäst
vi skriftermål spara — abbot hör på!
Du kan förstå,
jag ej ridit hit för att sofva.

Jag söker en tärna, som röfvats bort.
Att tala kort,
har henne du sett med en ungersven,
med skägg ej än?
På din klosterport ha de klappat?
Är kyrkan dig helig, dig klostret kärt
och sanning värdt,
så säg om de unga du hos dig gömt?
Du ej förglömt,
att mången abbot jag har rappat.»

Abboten stod blek — en darning ibland,
och ögats brand
förrådde tillfyllest, att väl han förstod,
det gällde blod,
det gällde hans kloster försvara,
ty där Petruzzi sitt hämndtecken skref,
förstördt det blef;
det hände kanske att år ginge om,
men stunden kom. —
Han gjorde sig redo att svara.

En lättnadens suck ur hans bröst sig smög.
— »Jag aldrig ljög,
här gömmer sig ingen, men nu på kväll'n
hölls brölloppell'n
just öfver ett par — var hon röfvad?
Det alldrig jag trott; på sin man hon såg
med kärlig håg
och log se'n så vackert åt en och hvar,
gaf höfviskt svar
och syntes mig alls ej bedröfvad.

Se'n redo de bort emot Riccis slott. —
Hvad du har brådt!» —
Petruzzi sin sporre i hästen slår
i sken det går,
så gnistrande hästsko han mister.
Abboten står mållös och lyssnar en stund,
med öppen mun,
till smattrande hof. Till stormklockan se n
på snabba ben
och ringer så kättingen brister.

XI.

Där hvita fjäriln fladdrar och röda rosor gro,
där grafvens tystnad råder och hökens ungar bo
de bäddade sin brudsäng med gamman.

De skalkades och lekte i Riccis brända borg,
som fanns i murens stenar ej eko mer af sorg,
fast svartnade de blifvit af flamman.

Med mun mot mun de lågo och bröstet tryckt mot bröst.
Långt bort i fjärran hördes en sång af enslig röst,
som ropte på vännen sin med klagan.

Sparlakan utaf silfver kring bädden månen drog
och kysste deras läppar och liksom sorgset log,
som visste han slutet ren på sagan.

Giacinta, som besegrats af sömn i Carlos famn,
uttalade helt sakta från stund till stund hans namn
och hänryckt mot honom log i drömmen.

Ej jordens högste konung kan ändra jordens lag,
att han är allra kortast vår sälla bröllopsdag,
att drömmen han flyr sin kos som strömmen;

att i den stora stunden då själ har funnit själ,
då darra vågens skålar med lifvets ve och väl,
fast ingen ser hvilken djupast sviktar;

att när man knutit bandet för Gud i lust och nöd,
med nöden icke menas blott nöden efter bröd,
men nöden i själen, som man biktar;

att här ej hjärtat känner oblandad salighet,
att lyssnande det bäfvar — hörs där ej Herrans fjät?
Ej stämman i paradiset tala?

Och om Han också dref dig från livvets lustgård ut,
så kyss hans hand för denna din skönaste minut,
i livvet den skall din själ hugsvala.

Dess minne blir bevaradt i hjärtats lönkapell,
vid reglad dörr du tar det i enslig stjärnljus kväll
och rufvar i tystnad öfver skatten.

När Carlo och Giacinta om lycka drömde bäst,
då böjde sig vid bädden objuden bröllopgäst
och dolken sken plötsligt till i natten.

XII.

»Te lucis ante terminum!»
Hör vesperklockan, som kallar!
Det är rosiga kvällens afskedssång
från längtande hjärtan, som än en gång
se solen sjunka. — det skallar:
»Te lucis ante terminum!»
Kyrkans blånande tempelrum,
svarar i eko — — — »terminum».

»Rerum creator poscimus,»
i korus munkarne sjunga.
Där gömmes en dallring i mångens röst,
det är liksom sökte de glömskans tröst
i sången på bedjande tunga.
»Rerum creator poscimus,»
unge pater Hieronymus
hviskar helt sakta »poscimus.»

Rosor vissna på golfvets sten
från dagens firade mässa;
lampan glöder med blodrödt sken
öfver en bedjandes hjässa,
mot altarringen han lutad står,
se'n suckande bort mot dörrn han går
ser sig kring — han är där allen
trött han sjunker på böjda ben.

Tyst! han ropar på präst, han dör. —
— »Ut pro tua clementia» — — —
klagoropet ej någon stör.
— »Sis præsul et custodia.» — — —
Allt högre munkarnes sång stiger opp;
de sjunga om själens fridfulla hopp,
»Jesus Kristus! en präst! mig hör!»
dränks i hvalfvens dånande kör.

Far Hieronymus hvad gör han?
Med slutna ögon han sitter,
som vaggade han på toner sin själ
till sömns, till drömmar om evigt väl
bland saliga stjärnors glitter.
Ändtligt ropet hans öra hann;
bönhörd är den döende man,
här är prästen, som skrifta kan.

XIII.

Utanför kyrkporten, som står öppen och hvarigenom man ser in i den smyckade kyrkan, där ljus brinna på det blomsterprydda altaret i fonden. Munkarnes kör höres från koret.

Fader Hieronymus, sittande (med kapuschongen öfver hufvudet). *Den döende*, som ligger framför honom, söker då och då antaga en knäböjande ställning under bikten, men faller utmattad tillbaka.

HIERONYMUS

(som lutar sig ned öfver den döende).

Är det allt?

DEN DÖENDE

(som stödd på sin arm, höjer sig upp mot Hieronymus).

— Icke än, men haf tålmod fader, när man ej, såsom jag under trettio år har fått tala med Gud, så är öfningen svår att i samvetet läsa de tättskrifna rader,

där blodröda synder inristade stå.
 Mitt minne är trögt — jag är bruten och grå.
 Vill du veta mitt namn? —

HIERONYMUS.

Jag ej namnet behöfver.

DEN DÖENDE.

Jag bekänner. — O Gud! det är helvetets brand...

HIERONYMUS.

Med Guds kärlek och nåd skall du segra däröfver.

DEN DÖENDE.

Du ej vet hvad hon gjort denna skrynkliga hand!
 Hon mördade — — — —

HIERONYMUS.

Ja!

DEN DÖENDE.

Nej, se visste du det,
 den synden, min far, du mig aldrig förlät'.
 Jag ej kan! fastän orden på läpparna brinna,
 det är rysligt att höra dem nu talas ut.

HIERONYMUS.

Gör dig redo att dö!

DEN DÖENDE

(sträcker sig upp mot Hieronymus öra och hviskar:)

Jag har mördat en kvinna!

Riccis maka. —

HIERONYMUS.

O Gud!

DEN DÖENDE

(faller utmattad tillbaka).

Det är sagdt; det är slut!

(efter en paus.)

Hon brändes med slottet i tillstängdt kapell,
det tretton år blir till allhelgonakväll!

(efter en paus, under hvilken Hieronymus beder, hållande
ett krucifix upp mot sitt ansikte.)

Du är tyst! — som jag sagt, Gud ej kan mig
förlåta,

och förgäfves för mig han på Golgatha dog,
mina suckar och böner om frälsning ej båta;
jag får helvetets lön —

HIERONYMUS (afbryter).

Har du än hädat nog?

Jag beder.

(för sig.) O Jesus! mitt hjärta slår hårdt.

Jag trodde förlåta ej mer vara svårt
för en man, som Dig städse för ögonen hade
och som velat sig viga till döden med Dig!
Ack! Jag tyckte ibland Du Ditt kors på mig lade;
fastän tungt, jag det kysste på smärtornas stig.
En villa! kanhända mitt lif jag förspilt,
det stormar i själen så brusande vildt.

Ja! att hämnas, högtidligt på korset jag svurit;
Det är blod på hans händer från mor och från far,
och min brud ur mitt famntag förrädiskt han burit;
här på jorden att älska hvad äger jag kvar?

(Han beder tyst under inre strid. Efter en stund mumlar
han, svarande på sin egen fråga:)

Min lidande bror för den Korsfästes skull,
som blodsynd gör ren, som den snöhvita ull.

(högt.)

För ditt brott har du ånger?

DEN DÖENDE.

Den städse mig fräter;
om i sömn eller vaken, jag hör hennes skri!

HIERONYMUS.

Det är Gud blott, som djupet i själarne mäter,
Han ditt samvete öppnat och läser däri.
Har allting du biktat? Tänk väl! är det allt?

DEN DÖENDE (oroligt).

Dig skynda min fader! kring hjärtat blir kallt.

HIERONYMUS.

Ja, visst satan har brådt, ty dig Kristus är nära
och den öppnade famnen mot dig håller sträckt,
det förirrade fåret Han älskar att bära
på sin skuldra till hemmet förr'n morgonen bräckt.
Han vet, att du gömmer af brott — ännu ett!

DEN DÖENDE (utan att resa sig).

Hvem är du väl munk, som min lefnad har sett?

När du talar, det rör sig så våldsamt härinne;
 ur sitt gömsle det flydda befaller du fram,
 det som evigt begravt var i tystnadens skam;
 upp i lågor du blåser hvart nedfaldadt minne.
 Det brott, som du menar, jag minnes det klart.
 Mig lämna! — dig mödan jag kunde bespart. —

Lägg mitt hufvud på kylande tröskeln tillbaka!
 säg en mässta på måfå — min önskan ej svik
 när i morgon du finner den bannlystes lik;
 och haf tack för den himmel jag måste försaka,
 ty ser du, den synden förlåter Han ej; —
 jag vet Han är god — men förlåta *mig*, nej!

HIERONYMUS (böjer sig öfver honom).

Men försök dock, låt se, var han ung, den du slagit?

DEN DÖENDE.

Ja. —

HIERONYMUS.

En yngling, en trotsande, oförsynt, som
 med utmaning kanske i väg för dig kom?
 Som beljugit din ära, din arfvedel tagit?

DEN DÖENDE.

Nej, värre än så, ty min dotter han stal.
Det lider, min far, det är dödskampens kval.

HIERONYMUS.

Han din dotter förförde?

DEN DÖENDE.

Hon vigdes hans maka,
fast i lön här i klostret — men glädjen blef kort,
ty jag brudsängen fann och min dotter bar bort.

HIERONYMUS.

Och du brudgummen dödat?

DEN DÖENDE.

Det får jag bejaka.

(reser sig upp på armbågen).

Och om han stått väpnad, jag därtill haft lof,
Men ser du, han *sof* — det är brottet, *han sof!*

HIERONYMUS.

Och ditt barn? säg hur lefde hon fram sina öden?

DEN DÖENDE.

Ack, hon tynade bort; hon var sluten och tyst,
med ett tecken på pannan att dödsängeln kysst
henne. — Ja, hon sin brudgum var trogen i döden
hans minne i slocknande ögon log.

»Min Carlo!» hon hviskade sakta och dog.

Men du gråter, min fader — säg kände du henne?

Hon var fager och god — icke sannt hon var skön?

Hon var from som en barnhand, som hopknäppts
i bön;

här på jorden som hon fåfängt söker du tvänne.

(letar under kläderna öfver bröstet.)

En lock har jag här af det mörkbruna hår. —

Du kysser den fader — det faller en tår!

HIERONYMUS

(som kysst hårlocken, reser sig upp, öfvervåldigad af rörelse).

Det är svaghet, men mänskligt, ack låt mig få gråta!

Ja, jag kysser ditt hår, du min ängel hos Gud!

Ja, jag kysser ditt hår, du min älskade brud!

Jag fått kraften att segra, välsigna, förlåta!

Tack Herre! jag vacklar ej längre, jag tror —
att till och med *han* är min lidande bror!

(han knäböjer och beder tyst; lutar sig sedan öfver den
döende i det han kastar kapuschongen tillbaka).

Se Petruzzi, se hit! du mitt ansikte känner?

DEN DÖENDE.

Carlo Ricci!

HIERONYMUS.

Jag var. — Gud ej tillät ditt brott. —
Far Hieronymus själsfrid i Kristus har fått,
intet hämndgirigt hat mer mitt hjärta förbränner.

DEN DÖENDE

(höjer armarna liksom i saligt åskådande).

Förlåter du mig och mig öppnar Guds famn?

HIERONYMUS

(högtidligt i det han gör korstecknet öfver honom).

Din synd dig förlåtes i Frälsarens namn!

(Petruzzi dör. Under det kören höres från kyrkan, knä-
faller fader Hieronymus vid den dödes sida i bön.)

KÖREN.

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.
Jesus, som led för oss!
Guds moder bed för oss!

LUDVIG XIV

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO

I.

Ljusgröna skogen i tidig maj
frestar konungens sinne,
så han skyndar ditut från Versailles
och olympen därinne.
Ej vårsoln är mera skön och ung,
än Frankrikes Ludvig, solens kung!

Under den susande skogens hvalf
leka klarögda hindar,
då ibland träden en hornlåt skalf,
förd af doftande vindar. —
Det ropas, svaras: hallå! hallå!
Kung Ludvig jagar i Fontainebleau.

Jagar gör kungen en hind som få,
jagar henne så gärna,
fladdrande lockar och ögon blå,
vårens rodnande tärna.
Han hviskar namnet med ädel klang:
»Kom, kom Louise de la Baume le Blanc!»

Henne han narrar ur jaktens lek,
långt in i skogens gömma;
där, under Pharamonds jätteek,
kärleksbägarn de tömma;
med jublande hjärta, solens gud
i flammor gör henne till sin brud.

Aningens timglas plötsligt rann ut,
ljuset omvärfde henne, —
lifvet förstod hon i den minut,
som gjort ett af de tvänne.
Ty aldrig doftat som nu, viol'n,
och aldrig så grannt förut lyst sol'n.

Ljuftig oändlig var denna stund,
hennes hjärta vill brista. —
Kyssar de andas med mund mot mund,
aldrig nå de den sista. —
Han konung är ej för henne mer,
sin älskare blott hon hänryckt ser.

Ludvig, som föddes till envåldsmakt,
som parlamentet tuktat,
som sina order knappast har sagt,
förr'n hvar ryggrad sig buktat,
ja, Ludvig, guden i land och stad,
han aldrig känt sig förut så glad!

Kärlekens tempel han nalkats förr
— kardinaln stal dess nyckel. —
Nu tar han själf vård om egen dörr
utan omsvep och hyckel. —
Han då var vehjärtad, blid och ung
och kronan tryckte på hjässan tung.

Bittert han grät, när Mancini for!
Hela sitt kungarike
gärna han skänkt åt sin unga bror
att få bli hennes like. —
Men statsskäl bundo; hans moder grät,
han vek, men aldrig sin dröm förgät.

Tyst han i själen det inneslöt,
hjärtats sargade minne,
tiden maskor af järn kring det knöt,
självviskt, hårdt blef hans sinne.
Han grät ej längre sin kudde våt,
för sig och andra han blef despot.

Rösten är den för alltid ej stum?
Tegat har den så länge; —
väcks den igen? — är till hjärtat rum
brutet järnlåsets hänge?
Hur löfven dallra i vårens bris —
han hviskar lycklig: »Haf tack Louise!»

Jakten nu nalkas, kungen man ser,
hofmän buga och stamma.

Sirligt sin hand åt Louise han ger,
sägande i detsamma:

»Jag föreställer för eder här
fru hertiginnan de la Vallière!»

II.

Se sommarsolen strålande från middagshöjd
bestror med glitter långa slottsfasaden,
Versaillesterrassen och dess vimmel, hofvets fröjd,
som är förnäm och stel som kjolbrokaden.

Hur lysande det är! hvad prål af spetsar, band,
af lockperuker på de stolta hjässor!
Där sopar kardinalens släp parterrens sand,
hans dag ej nötes bort af långa mässor.

Där generaler buga sig, Villars, Vauban,
En Luxembourg, Vendôme, Condé kanhända!
För dagens sol, Athénaïse de Montespan,
och kyssa ödmjukt hennes fingerända.

Där är Racine och Lully, här Lebrun, Molière
och Benserade, som tuggar på charaden,
och där en mörklädd herre, tyst, timid och fiër,
ifrån Sorbonne, som kallats nyss från staden.

Och där en ädling, som förgäfves dagen lång
i kungens väg sig ställt att djupt få buga,
som hviskar, lyssnar allestädes — Saïnt Simon, —
hvem smickra kan som han och själfkärt ljuga?

Och damen där, som vandrar i sin sorgdräkt höljd
med tvänne vackra barn, hvem kan hon vara?
Mot parken går hon, ej af någons blickar följd —
det är poeten Scarrons enka bara!

En hel olymp af hvita marmorgudar stå
i gröna nischerna af klippta häckar;
inunder trädens löfhvalf endast då och då
af molnfri höjd det skyntar blåa fläckar.

Det brusar, sjunger kunglig hymn ur hvar fontän,
när mot det blå går vattnets silfverglitter,
förrän det faller åter på Latonas knän,
som strålomspolad, skön bland monster sitter.

Det är en lysande infattad mosaik
det granna hofvets vimmel på terrassen;
men hur mår hjärtat under guldbrokadens flik?
Göms ingen klo i lena sammetstassen?

Ett kärlekspjunk, en sårad egenkärleks aj!
En ärelystnad, som ej än fått lysa,
är all den klagan, som förspörjes i Versailles,
där varma känslor under smink förfrysa.

Men fast den visas ej, den klappar fast den döljs,
den djupa smärtan i den tysta striden,
som hvarje natt med nya tåreflöden sköljs.
Man ända till levén rår själf om tiden!

Men där är kungen! solen själf i kungligt skick,
det susar i hvart skört, man niger, bockar,
förbindligt ord får en, en får en solig blick;
han ler förnöjd och smeker långa lockar.

Är samma yngling det, som svor i Fontainebleau
Louise sin ed, den varma trohetseden?
Mins han sin ungdomsbrud ej mer? Jo det var då —
Se'n dess ha många vindar blåst i Eden.

Hör allas hjärtan klappa hörbart tick och tack
och rodnan rår på sminkets rosenslöja,
när kungen vänder sig på hofskons röda klack,
på markisinnan hofvets blickar dröja.

Han nalkas henne, segerglad hon ser sig kring,
men kungens hofpage kommer i detsamma
och räcker fram ett bref, försegladt med en ring,
där tvänne hjärtan i förening flamma.

Då sänker Ludvig ned sin redan bjudna arm
och läser tyst i afskedsbrevet orden,
men markisinnan biter hvit sin läpp i harm.
I Val de Grace Louise är nunna vorden.

Fast på terrassen kungen än gör några hvarf
och nådigt än till höger, vänster nickar,
är väna löjet på hans läppar, blott en larf.
Han drar sig undan snart från allas blickar.

»En häst!» han ropar till lakejen: »häst af ras!»
Och med detsamma sig i sadeln svingar.
»Hvarthän?» Han svarar ej Paris och Val de Grace,
men flyger dit på ångerns kvalda vingar.

III.

Men tiden med ilande fålarna jagar
och röfvar från lifvet dess skönaste dagar;
kung Ludvig är gammal; — på kronan är rost
och kungspirans lilja försilfrad af frost.
Han vet det, han känner det doft i hvar åder,
och hofvärdens snegling otåligt förråder,
att dagarna lida, att solen går ned. —
Det är nu så länge se'n härolden red
med bud, att herre det ombyttts på stolen.
Din tur har nu kommit. — Gå undan ur solen!
Visst hälsar han ännu med ungdomlig grace,
men darrande handen slog sönder ett glas
vid morgonens taffel, och hofmännen nickat,
och tyst markisinnan sitt dukmönster sticket
med tankdiger panna mot stickningen böjd,
att blicken ej skulle af någon bli röjd. —
Det Maintenon är, som han tagit till äkta,
som tyngande moln ur hans sinne skall fläkta.

De sitta hos henne i hvar sin fätölj,
på en taburett ligger statens portfölj,
hvars papper ministern med pauser läser.
— Åt knähunden stundom fru Maintenon snäser,
men oafvändt lyssnar och stannar ibland
med nåln i sin vaxbleka, flitiga hand,
och hostar och reder sitt silke i härfvor,
med ögon, så kalla som stenkolets skärfvor,
på kungen, som känner de ögonen jämt,
två stickande sylar, som kungstigern tämt.
Han stod där så ensam på kyliga höjden
och såg öfver världen; af sorgen och fröjden
hans hjärta ej nåddes, han känt dem som ung,
men båda han lärt sig förakta som kung.
Det mänskliga lif, som sig jäktande rörde
där nere, hans öron från tronen ej hörde;
fast folket han älskade stolt, när det stred,
han ej det förstod, när det gladdes och led.
När prinsarna födts, gaf han tecken till fästen,
red hälsande fram på den snöhvita hästen,
där folket sig trängde kring brunnar af vin
och solsken han önskade se i hvar min.
När prinsarna dogo med sorgduk behängdes
kapeller och kyrkor, teatrarna stängdes,
och folket fick göra som han penitens; —

att mista sitt barn, han det lärt hur det känns. —
 Och hvad mera? Fanns annan sorg väl i lifvet?
 Som icke han hört om? Var stod det väl skrifvet?
 Var krigsskatten tung? Bland sitt folk han sig ställt;
 han kungliga silfverserviserna smält. —
 Men långsamt i gyllene salar skred tiden,
 i freden enformig, enformig i striden,
 ej lifvet med courer, levéeer var allt,
 det ensamma hjärtat i glädjebrist svalt.
 Och välja sig ännu en ny älskarinna?
 Och blåsa på kolen, som sakta förbrinna?
 Han skakar med afsmak sitt hufvud igen.
 Han söker ett hjärta, en tanke — en vän.
 Är *hon* där med vaxbleka handen i stolen,
 med hucket kring håret och brämade kjolen,
 den vän, som han tänkte få värma sig vid?
 Som skulle omgjuta hans afton med frid?
 Augustus Livia fått till väninna,
 med kloka tankar, som ordnade rinna,
 men med hjärta, som hans, utbrunnet och kallt,
 ett hjärta ej klappar, fast han det befallt.
 Där ha de nu trampat den skugglösa vägen
 tillsammans ett tjugtal af år i en trägen
 och andäktig vallfärd mot målet — en graf. —
 Han tyckte ibland hon en blick honom gaf

utur stenkolsögonens kalla facetter,
en blick, som han minnes i sömnlösa nätter,
som säger: »Få se, hvem går först? Det blir han!» —
Han vet, att den blickens förhoppning blir sann.
På solkungens lifsdag är detta väl slutet?
En afton där allting är sköfladt och brutet;
hvad varmast han älskat, hvad stoltast han drömt,
hvad bittrast han hatat, ha grafvarna gömt.
Hvar äro nu männen i glänsande ringen
af hjältar och snillen? Det finnes snart ingen,
han ser endast luckor i samtidens led,
förbrukat han har dem och myllat dem ned.
De förde hans fanor, de sjöngo hans ära,
som jordklotets vindar till polerna bära;
af alla han ensam och hon äro kvar,
ett fruktadt, begäpadt och glädjelöst par.

IV.

Att slippa dem se, hennes likbleka händer,
han reser sig upp och mot fönstret sig vänder,
där snön ligger vit öfver stelfrusen mark,
i rimfrost sig klädt hvarje träd i hans park;
men glittrande solsken ej leker däröfver,
en hvithet, som dödstyst hans tankegång söfver.
Den störes dock plötsligt af korpar, som flaxa
i svärmar kring träden och entonigt kraxa;
de slåss väl om platsen på rimfrostig gren,
om senan kanske på ett borthackadt ben,
som de togo med, när de skrämdes från galgen;
men fåglarna tystna, och slut är bataljen;
de flyga mot norr med ett klagande skri;
tungt flaxande sorgtåg. — Hvarthän? — S:t Denis?
Den synen kung Ludvig i vemod försänker,
han dröjer vid fönstret och tänker — och tänker
och glömmet, att timman för kungsmässan slår,
att hofvet i bidan i salarna står.

Man krafisar på dörren, försiktigt man gläntar,
fru Maintenon säger förargad: »man väntar!»
Och så är han färdig i konungaskick
att möta af hofvet hvar späjande blick.
Battangerna öppnas och »kungen!» man ropar
och sakta han skrider bland bugande hopar
af damer och herrar med plymer och band,
som trängas att kyssa hans darrande hand.
Där löper en hviskning från hoffolkets munnar,
— man gärna den nyheten härskaren unnar
som gjort har Versailles till ett tråkigt S:t Cyr. —
En prins utaf blodet ger budskapet: »Sire!
Som nådigst personen Ni förr täckts — värdera —
— Louise de la Miséricorde är ej mera —
hon dog nu på morgonen i Val de Grace.»
Man teg och man lyddes, man gick som på glas.
Hvad gjorde väl kungen? Med darning på läppen
han bleknade till och sig stödde mot käppen;
ett ögonblick endast, se'n stod han som förr,
afskedande hofvet vid bönrummets dörr.
Det bugas och niges och skyldrar gör vakten,
på tröskeln till läktarn, där kungliga prakten
med gyllene liljor har sammet beströdt,
där Maintenons knän hafva kuddarna nött,
han häjdar sig bugande för markisinnan

och plötsligt försvinner i löntrappan innan en blick hon hann gifva, ett ord af protest; — befallande åtbörd var konungens gest.

I sorgen för drottningen ensam var seden att kungen vid mässan tog plats ibland leden af folket därnere; blott kungsorg det var som folket förente i bön med sin far.

Hvad rörde sig då väl i konungens sinne?

Hvi bad han som förr ej med henne därinne bland sammet och liljor på kuddar af dun, men kallades bort som af domens basun?

Han skyndar dit ned i det fyllda kapellet. — Bland hopen vid dörren, där väljer han stället.

Det är kungsorg i hjärtat, är klagan, är nöd; hans älskade, fagrade drottning är död. —

Det är ej mer nunnan, som sörjande skrider och törnkrans af kärlekens rosenträd vrider, det är *hon!* Det är *hon!* Louise ifrån förr, som rodnande står där i löfsalens dörr!

Med åldriga knän på de iskalla stenar han darrande händer kring pannan förenar, en kvidande skälfning i skuldrorna far.

Så djupt ned i isen kring hjärtroten skar en stråle af solsken från ungdomens vårar; det töar! det töar! se isen blir tårar,

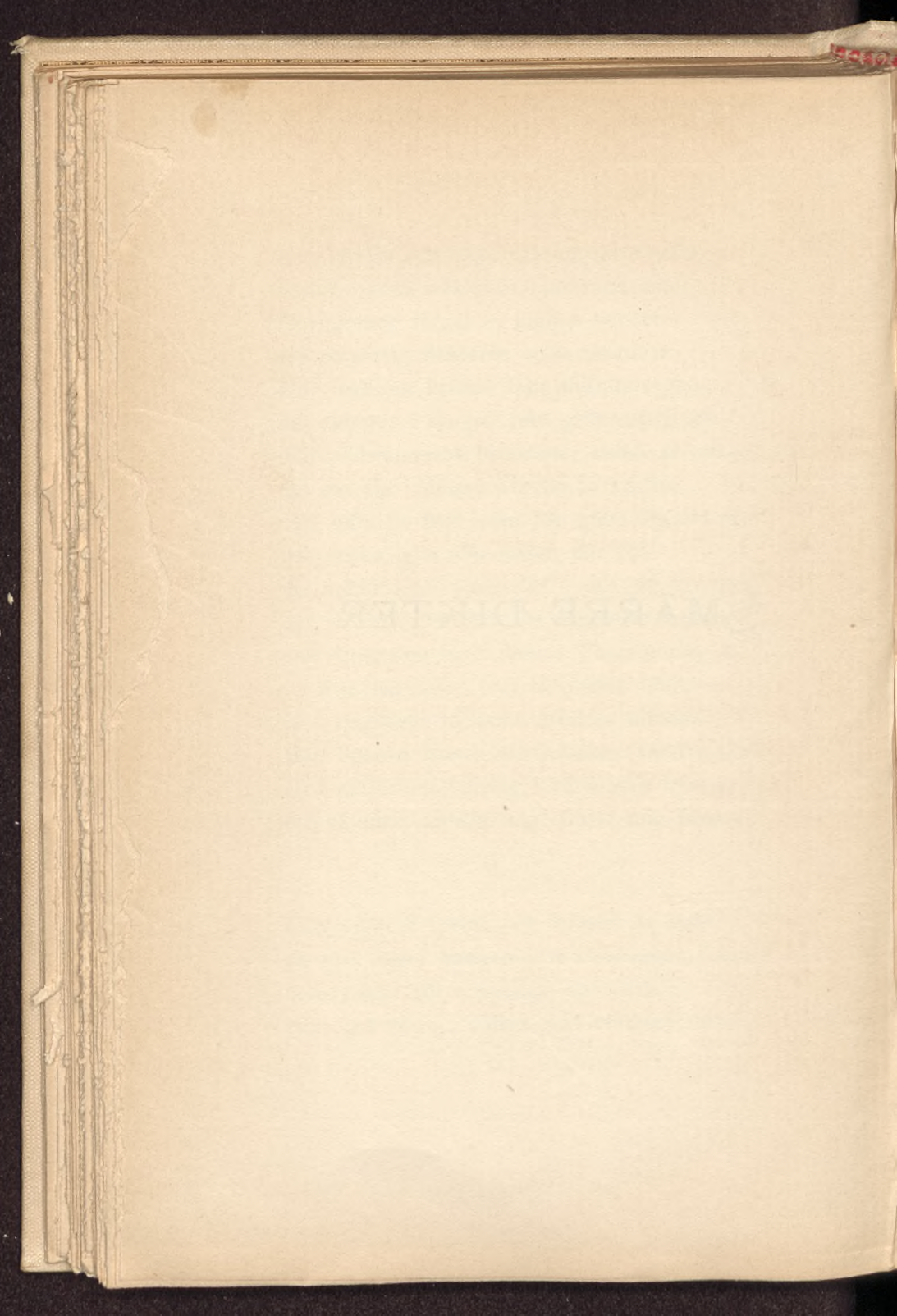
som samlas och stiga och smyga sig fram,
 bortsköljande sminkade kindernas dam;
 föryngrande färger ej kinden behöfver,
 sen solvarma fläktarna spela däröfver.
 Hör foglarna kvittra från skiftande gren,
 det skimrar i skogen från grönmossig sten
 och trädstammens hjärtfibrer svälla af safter;
 det rör sig i djupet arbetande krafter,
 som nära de frön, som där gömt sig att gro
 och väcka igen alla rötter, där bo;
 det spirar, det växer, där öppna sig knoppar;
 där ser han dem åter de vaggande toppar
 med ljusgröna blad, där är Pharamonds ek;
 de sitta därunder, hon ler fastän blek,
 med ringlande lockarna strukna tillbaka.
 Han ögonen kysser och hviskar: »min maka!»
 Med eklöfvens dallring i vårdagens bris,
 det blandas: »förlåt mig! förlåt mig Louise!»

* *

Fast orgorna tystna och mässan är slutad,
 på knä ligger kungen mot stenväggen lutad,
 och lyssnar till minnenas vårmelodi,
 men tyst smyger folket med vördnad förbi.

787

SMÄRRE DIKTER

Hem!

»Res ej» sade mången vän, »res ej till norden
för att bygga där ditt hem!
Kalla hjärtan finner du i kalla orden,
själens samklang, säg hos hvem?

I ett ljusrödt trollglas ser kanske ditt minne
solgestalterna från förr,
men du glömt att regla dörr'n om dem därinne,
och de öppnat olåst dörr.

Tjugu år bland brunhyllt folk i solig söder,
tjugu själf, när hit du kom,
i den ålder just då hjärtat finner bröder,
blef du *vår*. Vänd mer ej om!

Icke är det språket ensamt, som förenar,
det är endast känslans skal.
Och en grundval, fogad hop af bättre stenar
bär vår kyrkas brödrasal.

Det, som heligast på själens altar brinner,
det, som du i strider vann,
älskad tro — i Sverige du ej återfinner;
där blir du en biltog man!

Främling skall du ensam stå i mänskohopen;
och när tempelklockan slår,
minnas Romas klockor, jubelropen,
hvilkas dån till himlen når.

När du tala vill om allt det sköna, ljufva,
som din tro i hjärtat byggt,
skall din tanke flyga som en vilsen dufva,
hemlös, irrande och skyggt.

Stanna hållre här hos oss, där hvarje hjärta
öppet som hvar kyrka står!
Se hur färgerna på bärgen leka bjärta
i den blomsterhöljda vår!»

Men mitt svar blef ändock: »tack för allt, o vänner!
Och förlåten! Hem det bär.
Hem! det ordet innerst sedan år mig bränner,
målet för min själs begär.

Jag är ej det träd, som ryckes upp ur marken
att i fjärran jord slå rot,
och hvars safve sväller lika under barken,
vid Vesuvs som Kölens fot.

När oranger blomma, näktergalar sjunga,
nordens träd slår också ut,
men med bleka, glesa löf, som vissna unga,
innan vårens dag är slut.

Rotförtvinadt det i fibrer skälfver, brinner,
lyssnande till vind som far.
Är det nordanvinden? Månne fram den hinner,
medan än ett blad finns kvar?

Hafven tack, o vänner! men jag kan ej glömma,
ej försaka kan mitt land,
tyst! Jag hör ett skogens sus i hjärtats gömma!
Tyst! Se midnattsolens brand!

Om en främling jag för alla där är vorden,
om knappt någon minns mitt namn,
älska får jag väl ändå den svenska jorden,
hon ej vägrar mig sin famn.

Jag vill svenska åkern se med män vid plogen,
öga blått och ljusgul lugg,
stora råglass bärgas in af folk på logen
i den röda väggens glugg!

Och i snön vid foran höra vill jag stegen,
när den köres skogens stam;
jag vill se, när vårsoln smälter snön på tegen,
gröna rågar lysa fram!

Jag vill svenska folket se, dess män, som duga,
stridande mot nöd med mod,
karga åkertäppan och den röda stuga,
hon och jag af samma blod!

De som kanske ömka, smäda och fördömma!
Ha de pröfvat hur det känns,
huru bittra tårar genom själen strömma,
när hvad kärt, man ägt, förbränns?

Tro de då att endast det för ro skull gjordes
detta lifvets stora steg?
Att jag tanklöst leka med Guds rike tordes?
Att hvart barndomsminne teg?

Desto mera barnasjälen lär att värda,
ack, dess mera är den säll,
desto flera harposträngar klinga, hörda
ljuft däri i stilla kväll.

Gudskelof! än alla strängar ej förtonat,
hvarje bild ej svartna fått,
alla minnen, som i själen härligt tronat
solomgjutna, ej förgått!

Icke kunna *svenskar* tro, att Lützens dimma,
som till gossens öga hann
i hans varma känslas ljusa morgontimma,
utur mannens själ försvann!

För mitt land säg klappar då ej mer mitt hjärta?
Har min fana jag förbytt?
Nej! med Sverige dela vill jag fröjd och smärta,
nu som i den tid, som flytt.

Till den strand, där barn jag lekte, till dess kullar
längtar jag. — Där vill jag bo;
vill att Sveriges språk min son till hvila lullar
och mig själf till evig ro.»

Pärلمusslan.

När musslan lider under skalets hårda yta,
så löser hon, det sägs, de band, som henne fäst
vid klippan, där små lefnadsglada vågor flyta,
och söker ensligt djup — det djupaste är bäst.

Och där, af intet öga sedd, i smärta danar
en pärla — som med andra snart du fäster kallt
till prydnad. — Sköna kvinna, ej ditt hjärta anar,
att stackars musslan gaf dig i sin pärla allt.

Och så gör mänskohjärtat, när det älskar, lider.
I enslig vrå det skapar under tysta strider
en värld, som tjusar oss i toner, poesi.

En värld också kanske, som inga tonfall finner,
som, evigt outtryckt, förbränner och förbrinner,
som ingen prydnad är, som hon går kallt förbi.

Gloria Dei.

På klippan öfver hafvet det gamla klostret står
med mörknade ruiner se'n öfver hundra år,
ty då flög mordbrandsfacklan öfver muren
och blodig klöfs med hån och skratt tonsuren.
Sedan öde det stod utan mässa och sång,
utan eko af steg i den götiska gång,
tills en morgon man väcktes där nere i byn
af en röst, som kom sväfvande som ifrån skyn;
den klingade jublande *Gloria Dei*.

Man frågade hvarandra och blickade dit opp;
där skönjdes då en skugga på gråa murens topp;
en fader manne, som kom trött tillbaka,
att där sin lefnads kvällsfrid ostörd smaka?
Var det kanske däruppe, som löftet han gaf
uti ungdomens majdag — och därför sin graf
han där sökte? Hvem vet, ty i trettio år,
Båd' när hafvet ler blidt, och när vågskummet slår
han städse hörs sjunga sitt *Gloria Dei*.

När solen skiner öfver hvar ängens blad och strå,
och haf och himmel famnas och lysa båda blå,
när blommor upp i klostergården spira
och vårfrisk knopp kring glömda grafvar vira;
när från skogar och fält, ifrån dalar och höjd
spridas sånger och doft uti midsommarfröjd,
mild står munken däruppe i aftonens brand,
med en kärleksröd ros i sin darrande hand
och sjunger i kvällen sitt *Gloria Dei*.

När storm i fradgad vrede utöfver vågor far
och natten ingen stjärna i molnig slöja har,
när seglarn fåfängt efter räddning kallar,
och dödskrän ifrån hafvets afgrund skallar;
under Frälsarens kors, hvarest lampan är tänd,
med sin utsträckta hand emot böljorna vänd,
uti ljungeldens sken han sitt korstecken gör
för hvar okänd på sjön, som bland vågorna dör,
och höjer bland dånet sitt *Gloria Dei*.

Och när han kommer kvällen med lifvets sista strid
och allt är öfvervunnet, tillryggalagd hans tid,
när allt, han älskat, lidit, tänkt och varit;
har likt en rök utöfver jorden farit;
då han ser mot sin väntande himmel i ljus
och allt lägre hörs hafvet i tynande brus,
några slag blott hans domnande hjärta har kvar,
men på dödsbudet ljuder den döendes svar,
ett sista, ett jublande: *Gloria Dei!*

Rouge et noir.

(Minne från Monaco.)

Rouge et noir är ställets lösen!
I guldets sportmän, slösen, slösen,
millionen, gör den er besvär,
I lätten hastigt på den här.

Se arfvingen till hundra anor
täcks lägga bort förnäma vanor
och sätta sig vid samma bord
som Per och Pål. — Är han förgjord?

Nej, han blott söker lyckan vinna
hos fru Fortuna, allmän kvinna:
för detta ärofulla mål
ett undantag väl vapnet tål.

Se, hur han spelar! ädla handen
med rosenaglar löser banden
på rullarne af myntadt guld,
för hvilket godset gått i skuld.

Det är kanske af ärfda slotten
hans sista fyrk, som sätts i potten.
Visst darrar också lätt hans hand,
visst gnisslar det i guldfylld tand.

»På rödt och svart» är bordets lösen
så för furstinnan som dansösen, —
de redan lärt sig, båda två,
att dessa färger spela på.

För kinden rödt och svart för håret; —
af ålderns märken sopas spåret
i reglad, rosig boudoir
tack vare dem — rouge et noir!

Förr var en älskare i potten,
en man kanske — den högsta lotten;
nu spela de till tidsfördrif
uti ett tomt, förfeladt lif.

Se spelarn med den blanka hjässan
som täflar med biljardens klot,
hur argt han blänger på prinsessan,
som råkat trampa på hans fot.

Men hon ger ilsket grin tillbaka,
— »guignon» den karlen henne bär —
och börjar skyndsamt stolen maka
till andra grannen med besvär.

Där kolbestrukna ögon smäkta
åt den, som öser gullet in. —
»Ack låt mig än mot ödet fäkta,
sätt ut för mig — och jag är din!

Där smyga gubbar omkring borden
med lurande och ljusskygg blick,
i tio år de räknat morden
och endast gjort en liten nick.

Ett högrödt band i knapphål lyser
och vaxade mustaschen sticks,
hans öga ljungar, läppen fnyser
»Pardon Madame, en faute begicks!»

De skrika, vädja och förklara
och guldets krafsas ifrigt in, —
en distraktion! ett lappri bara!
Hon andras vinst tar jämt för sin.

Men hjulet snurrar, hjärtat klappar
hon ber till Gud, till belzebub, —
en aning hviskar, att hon tappar, —
hon pantsatt nyss sin silkesstubb.

Kring alla borden täta skockar.
Det drager fram en brännhet bris;
Croupier'n från stolen äggar, lockar,
»Le jeu Messieurs! faites votre mise!»

»På rödt och svart» i luften klingar,
och rödt och svart ger hoppet vingar,
gör hjärnan lam och hjärtat fegt,
af ädla röster obevekt.

Se där en yngling! Djärfs du klandra?
Hans öga frågar, — han som andra
vill i ett ögonblick bli rik,
en njutande Don Juan lik. —

* * *

Prasslande guld på kläde grönt
tjusar hans vidgade blickar,
hviskar, sjunger i örat skönt,
flickan ur slantarna nickar.

Nickar, hviftar med snöhvit arm,
yngling med sjudande blodet
ser du ej hennes svällande barm,
hon blifver din, har du modet!

Skummande vin i full pokal!
• Se bajadererna dansa!
Sången jublar i smyckad sal,
njutningen vill dig bekransa.

Blott för slanten, du har i hand,
tryckt mellan darrande knogar,
kan du vinna sjöar och land,
slott och blommande skogar!

Kasta den då på duken ut,
låt den stämma i kören!
Tyst det var som gråt gjötes ut,
gråt från de hopsparda ören.

* * *

Med röda flammor kärlek brinner;
på rödt han vågar, ler och vinner;
det var ej svårt; på rödt igen
han spelar gladt och vinner än.

Men svart är sorgen, svart är natten
och grafven där vi mylla skatten
af dygd och heder — mor och far
och älskad vän och kärt som var.

* * *

Handen fuktig kramar
sista slumpen, — *allt*,
tvekan den förlamar,
blicken skälfver kallt.

Slutligen han kastar
göpen full på rödt. —
Kulan flyger, hastar
på den väg hon nött.

Skräckfylld blick hos hjorten
jagad genom snår,
hos en dömd vid porten,
som till döden går,

äro spelarns lika.
Fruktande att se,
de sig än besvika
med ett svagt: kanske!

Girigt öga stirrar
öfver rödt och svart.
Kulan rastlöst irrar
säg då, säg då hvar?

Stanna kula, stanna!
Vill du åt hans blod?
Se hans bleka panna,
hvar är nu hans mod?

Stum hans mun ej beder
men från djupet går
ångestsuck till eder,
som i forna år

stodo honom nära,
moder, syster, vän!
Edra böner bära
kanske räddning än!

* * *

För hans irrande blick,
som en dimma det gick,
som en hägring från fagraste land;
ifrån barndomens tid
kom en hälsning af frid
som en palmö på brännande sand.

Där sin moder han såg —
det var sorg uti håg,
det var tår på den skrynkliga kind.
Var det *därför*, o barn,
som hon spunnit sitt garn,
som hon sparat och bott på sin vind?

Var det mödornas slant,
denna kärlekens pant,
som du vågat på rouge et noir?
Har du kanske förglömt,
att hon intet har gömt
för de kommande, bräckliga dar?

Hon har älskat och bedt,
under tårarne lett,
ty hon kände sig rik i sin nöd.
Du var allt hennes hopp,
hon har fostrat dig opp
till att blifva en dag hennes stöd.

Till en dugande man,
till en ärlig och sann,
som i arbetet ärar sin mor;
och på samhällets höjd
ändock hälsar med fröjd
lilla stugan där torftigt hon bor.

Torka bort hennes tår,
kyss de grånade hår,
ryck dig lös ifrån rouge et noir!
Tag den kära i famn,
hviska ömt hennes namn
och du blifver igen hvad du var!

* * *

Därute stod palmen så smärt och hög
och speglade sig i vatten,
men genom dess krona en suck sig smög,
som klagande dog i natten.

Därute sjöng vågornas jämna brus;
med tårar bestänktes stranden;
på himlen, som log med tusende ljus
drog fallande stjärna randen.

Sköldpaddan och Dagsländan.

SKÖLDPADDAN.

»Åt den galna sländan kan jag skratta,
född i morgse, dö hon skall i kväll,
sjunka ned med skrumpna vingar matta,
och — likväl hon dansar yr och säll!

Bättre tyckes det — mig djärfves dömma —
vore tänka på sin hädanfärd
och på sina krafter något gömma,
blott en timma mer är offret värd.

Se på mig, som stillsamt bott i träsket
redan mer än fyra hundra år,
som har varit from och lagt på fläsket
och som än på säkra fötter går.

Jag har mycket sett af denna världen,
himlakroppar hafva läge bytt,
jag Columbus ankra sett i fjärden,
mänskoraser hafva left och flytt.

Som jag hoppas får jag än se mera
världens drama vecklande sig ut,
sitta lugn i vrån och reflektera
öfver allts fåfänglighet och slut.

Åt den galna sländan kan jag skratta,
född i morgse, dö hon skall i kväll,
sjunka ned med skruppna vingar matta
och likväl hon dansar yr och säll!»

DAGSLÄNDAN.

»Bravo! bravo! Ja, min visa padda
du har mycket sett och mer får se,
vi likväl, i glädjens ringdans stadda,
vilja ej vår dag för dina sekel ge.

Hvad kan tusenårigt lif väl gifva
mera än vår korta kärleksdag?
Födås, dansa, älska, älskad blifva,
sedan dö — är den så grym vår lag?

När i bröllopsfröjd med honom jag mig svingar
ofvan jorden — han och jag i dans
i den blåa rymd på ungdomsyra vingar
kärleksjublande, vi glömt att tiden fanns.

Du i allt ser blott förgängligheten,
ty på dina sekel tar det slut,
med en kyss vi fånga evigheten
i en solomstrålad säll minut.»

Hvi sjöng jag ej om kärlek?

Har kärleken ej på din lyra en sträng
du suckande diktare du?
Kan handen ej ge den en jublande sväng
förgäfves den leker där ju.
Den ger ungdom och vår
när den drillarna slår,
den med blommor besår
vår försommars oslagna äng.

Hvi spørjer du mig? Jag vet icke hvarför
min lyra, om kärlek är tyst.
Jag anar ju knappt, när jag strängarna rör,
om sorg eller fröjd har dem kysst,
om det uppväckta ljud
bär en krans till min brud
eller sorgdokets skrud
och tårar på rosorna strör.

Har älskat jag ej är du säker därpå?
Finns spår ej i sången däraf?
Har aldrig du hört huru fåglarna slå
i häcken som skuggar en graf?
Har ej rosen sin doft
för den älskades stoft?
Bo i midnattens loft
ej strålande världar också?

Stod kärleken min än i fagraste blom,
likväl jag den dolde, för att
ej världen den gäfvé sin oblida dom
och stule min heliga skatt.
Den är min, icke din,
och jag låser den in
uti skattkammarn min
och skjuter för kolfvar och bom.

Den skogsblomman liknar så blygsam fast skön
med stjärna af darrande blad,
en enda, som spirar ur enslighet grön.
Att osedd få växa hon bad.
Hon är hvit, hon är skör,
om du vid henne rör,
hennes lif du förstör,
ej vägra du kan hennes bön.

När kärleken vaknar till sorg eller tröst
och hviskar i saliga ljud,
du lyss till den Eviges mäktiga röst
och tiger vid åsyn af Gud.
Hör Hans »varde»! det går
med sitt solljus och når
till de mörkaste vrår
i det tillslutna människobröst.

Rosengården.

Hvarför sorgset är mitt öga,
hvarför utan rosor kinden,
hvarför munnen kall och hård? —
Frågar du, som skonat föga
mer än samum, ökenvinden,
rosorna uti min gård.

Vårfrisk stod han, full af knoppar
— ingen enda än var bruten —
doftrik, lycklig, osedd, gömd;
pärlbestänkt af daggens droppar,
drömmande af sol omgjuten
ljusa sagan ofta drömd.

Men du kom och stängslen brötos
dina djärfva händer höllo
mina rosor, som förgå.
Alla daggens tårar götos,
skära blad till mulden föllo,
tyst jag darrande såg på.

Än du girigt handen sträcker,
nya rosor brytas, falla,
sköflande du mot mig ler; —
jag af yrsel grips och räcker,
dig de sista — alla — alla!
Jag att ge ej äger fler.

Därför sorgset är mitt öga,
därför utan rodnad kinden,
därför munnen kall och hård; —
det min älskling rör dig föga,
ty du ilar snabb som vinden
till en annan rosengård.

Harpan.

(Från spanskan efter G. A. Becquer Pensamientos VII.)

En harpa i gemakets hörn jag såg; —
till evig tystnad dömd
hon tycktes; — dam på hennes strängar låg;
af alla var hon glömd.

Där sofva toner dock, som när en gång
de väckas af en hand,
likt fåglar torde sväfvva upp med sång
och sätta oss i brand.

Så sofver mångens själ, som i en graf,
likt Lazarus, som död,
dock bunden svepning ryckte af,
när Frälsarns stämman ljud.

Fågelboet.

(Efter E. Souvestre.)

Säg, ser du nästet på darrande gren
i skogssnärets doftande gömma?
Det timrats af strå utan grundval af sten;
på mossbädden ungarna drömma,
de sofva så godt! — Kom, din stämma är len,
den gör sömnen ej men.

Med vingarna modern betäcker de små,
hur ögat sig öppnar och sluter!
Hur kärleken tvekar att hvila — men så
hon somnar, — ack, se hur hon njuter!
Hon äger likväl blott sitt bo utaf strå
under himmelen blå!

Så torftigt är boet! Hur trångt det är bygd,
men varmt för de klappande brösten!
Och luften är ren och man sofver där tryggt,
hvad mera? — De flytta till hösten. —
Därinne hvar broder till broder är tryckt
i sin bidan på flykt.

Vi gäster som de, på vår jordiska ö,
vi bygga och bygga till grafven.
vi härliga dagar med sorger beströ,
och fikande stupa vid stafven.
Säg måste vi äga båd' skogar och sjö
för att älska — och dö?

Biskopens bön.

»Priez Dieu, qu'Il Vous donne
trois choses: la tranquillité à l'âme
la charité au coeur, l'utilité à la vie.»

Mermillod.

Vårt samtal var slut, jag stod färdig att gå
och biskopen sträckte sin hand till farväl,
hans ögon de forskande, milda och grå,
mig tycktes, som läste de djupt i min själ.

»Min son» — ljud hans stämma — »bed Gud om
tre ting;

beständigt och varmt, ty de utgöra allt,
som värdt är att ägas; — den magiska ring,
som gifver åt lifvet en högre gestalt.

För *själen* bed Gud, att Han gifver dig lugn,
att icke du irrar som flarnet på sjö.
Med lugn kommer mod! du den brinnande ugn
skall då utan tvekan beträda att dö.

För *hjärtat*, bed Gud, att Han kärlek dig ger,
en kärlek, som aldrig förglömmen en bror,
som lyser ur ögat, som värmande ler,
som gör att man älskar och hoppas och tror.

För *lifvet* bed Gud om nytta, min son
att göra, om än huru ringa ditt värf,
ty minns, att du fått dina gåfvor i lån.
Hvad har du väl gjort med ditt pund, med din
skärf.»

En lycklig man.

(Efter E. Tourneux.)

En konung, — jag minns ej från hvilket land
ty kungar det finnes så många —
sig kände helt konstig i knoppen ibland
fast han hade titlar så långa.

— Ack sorgerna trifvas beständigt här,
dem vara förutan, den värsta är!

Af silfver och gull
var skattkammarn full;
och makten den ägde han oinskränkt hel
och hofmän, som härmade alla hans fel,
som efter sin herre mustascherna vredo
och ödmjukt om äran att hundfilas stredo!
Med ryggen i båge de följde hans fjät,
om änskönt i vrede var hans majestät.

Han hade dessutom en drottning söt,
berömd för båd' skönhet och snille,
som aldrig det minsta hans snedsprång förtröt,
som blundade när han det ville. —
Men själen var sjuk — att bota därför
en pillerdoktor, en magnetisör
strax voro tillreds.
Ej därmed tillfreds
etthundra doktorer med lärdaste min,
med sprutor och iglar förutom latin
han samlade kring sig det onda att häfva,
men kände sig ändock i lifsfara sväfva,
och strax hela hofvet fick krämpor förstas
båd hjärtstyggn och magknip och allt som kan fås.

Då kom där en gubbe så vidt i rop;
han skrattade åt fakulteten.
»Åt fanders», han ropte, »dra'n allihop
med lifmedikusen i têtén!
Jag vet ett recept, som botar på stund:
en lycklig mans skjorta gör kungen sund,

om han henne bär.» —

Med mycket besvär

man forskade efter en *lycklig* — minsann!

Den rara klenoden man ändtligen fann.

Där funnos ej två, så man kunde ej välja.

»Jag gifver dig äran att skjortan mig sälja»

sad' kungen. — Den lycklige utbrast i skratt

»ja, kunde jag blott på en skjorta få fatt.»

Hur det gick till.

Och öfverstinnan länge drogs med sömnen vid
sitt té
och kunde endast då och då en blick beslöjad ge;
hon gröna skärmen sakta sköt att dölja det med
takt
ty för de unga i sitt hörn hon satt i kväll på vakt.

Hon hade lagt sin patience väl sina tjugu hvarf.
— Det gällde om i framtiden hon skulle få ett arf;
men knappt en utsikt fanns därför; det var be-
satta kort!
Dock närmre ingen därtill var; hon svåger tofflor
gjort. —

Hvem undra kan, när länge så hon grubblat hit
och dit,
när lilla Linda tankfullt sväljt sin blötta sockerbit
och när »kuriösa» gubbar fått till sist ett snäfft
»bevars»,
att isterhakan nickade mot bröstets sidensars.

Det var en löjtnant, smärt och lång, som kommit
på besök,
med vackra ögon, mörk mustasch, som han förfö-
riskt strök.
Han ofta kom att fröken — nej, att *öfverstinnan* se,
och i all enkelhet bjöds kvar till damernas souper.

Men fröken vid pianot satt — jag gifver mig i
pant,
hon kände nog musikens makt — den söfde hennes
tant.
Och han stod lutad bakom stol'n och vände häftets
blad
och höll, när *öfverstinnan* sof, en hviskad serenad.

I kväll mustaschen närmre kom; — var löjtnanten
 väl blind?
 När noterna han vände om, den rörde hennes kind;
 var den en snodd, elektrisk tråd, ty den gaf kin-
 den brand
 och ögonlocket sänkte sig, och tyst sjönk hennes
 hand.

Men tant? Hon sof. — Från hörnet kom en väl-
 ment snarkad ton.
 Hon säkert drömde att hon fick i arf en million. —
 Mustaschen, ack, allt närmre smög, om lof den
 frågat nyss,
 och i en blink det brände till på frökens mun en kyss.

Och en ännu — och ännu en — det gjorde summa tre,
 se'n räkningen i olag kom. De lyssnade — o ve!
 Det hördes ej en snarkning mer, men fras i siden-
 sars,
 så fröken slog i skrämselfn an Chopins begrafnings-
 marsch.

Men gummans stämma hördes gällt bland tonerna
i moll:

»en sådan spjufver!» ropte hon, »Jeanette med
marschen håll!»

Och öfverstinnan myndig stod med negligén på sned
och högra handen på sin höft, — men tycktes dock
ej vred.

— »Hvaba? Mitt unga par, hvaba? det smakade
konfekt; —

jag ville gärna vara med och därför blef jag väckt.
Det där var rätt att passa på när tant i soffan sof.
— För slikt man ännu aldrig bedt en gammal tant
om lof. —

Det intet är att blygas för, en hederlig kurtis, —
och salig öfversten min man mig kysst på samma
vis, —

Gud signe eder båda två!» Hon tog dem så i famn
och löjtnanten fick heta Karl, hans vackra krist-
ningsnamn.

Dagen för' dopparedagen.

I dag är det dagen för' dopparedagen!
Ren juloiset doftar i vinklar och vrår,
man dörrläsen skurar och mässingsbeslagen
och fäjar i dag, som man fäjat i går.

Ren slakten är öfver och baket och bryggen
och präktiga voro båd' galten och kon,
och degarna knådats. Det värker i ryggen
på »jungfrun», som står där med näfven på ron.

Hon smakat på vörten och fisken, som lutas,
och grälar på köksan från morgon till kväll;
hon aldrig kan fatta »hur en gång det slutas»
och vändas och fäktar, men känner sig säll.

I dag är det dagen för' dopparedagen!
Och pojkarna komma från skolan i kväll,
dem storsläden hämtar af blackarne dragen
och Johan fått order om filter och fäll.

Gud signe de kära! — de snart skola stoja
med hundar och källkar och skridskor och don; —
kring herrgården glädja sig barn i hvar koja,
ty julen har ljus för det armaste hjon.

De vandra mot gården, där vänligt de mötas
af husmodrens blidaste hälsning: »Guds frid!»
Den gången förgäfves ej sulorna nötas,
ty där vankas mycket i julbrödets tid.

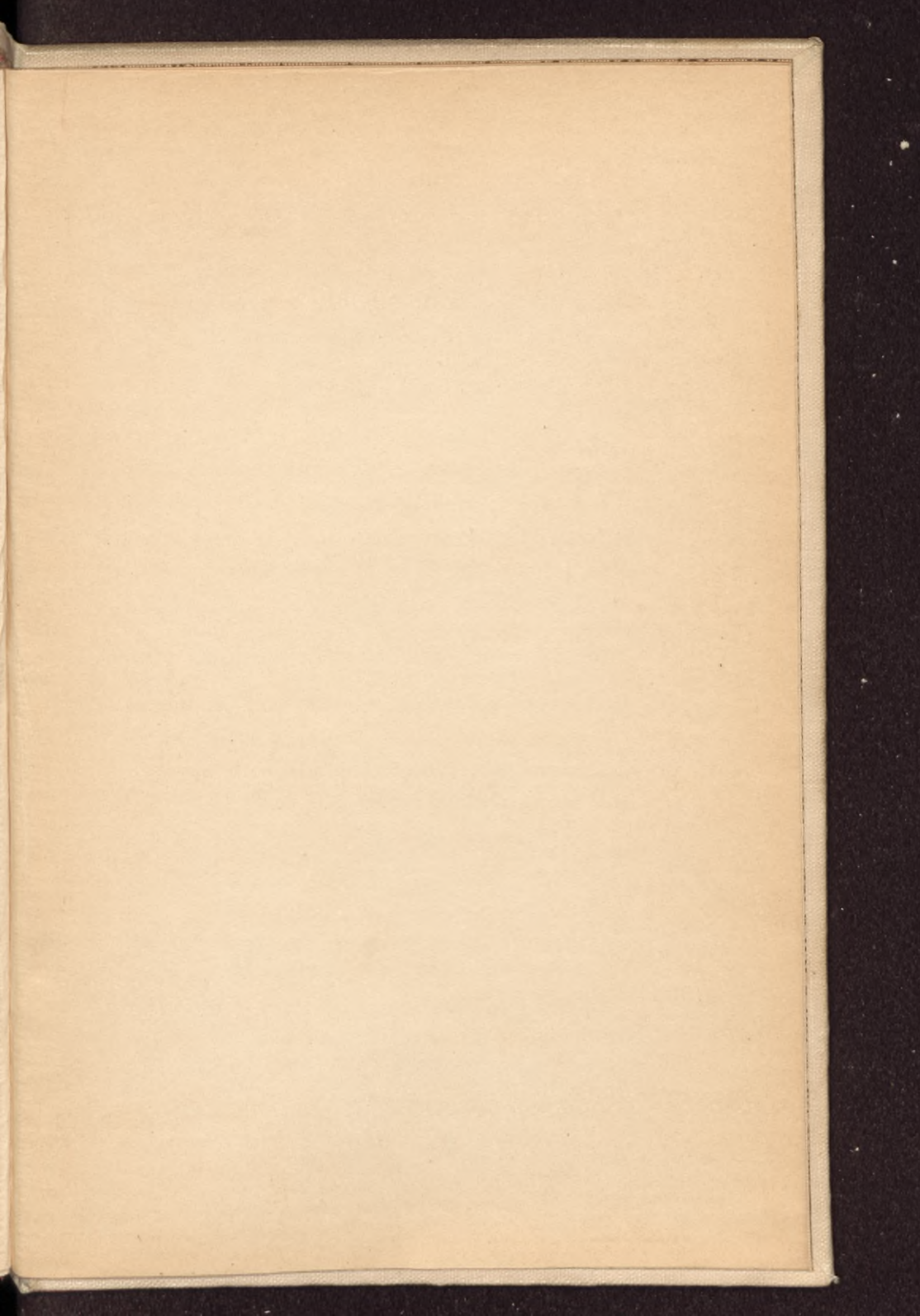
Båd' limpor och bullar af stålsikt och kringlor
och korngryn till gröten och fläskrygg till kåln
och ljus till hvar stake . . . Men tyst! man hör pinglor
och Johan med barnen kör gladt uppför »gål'n».

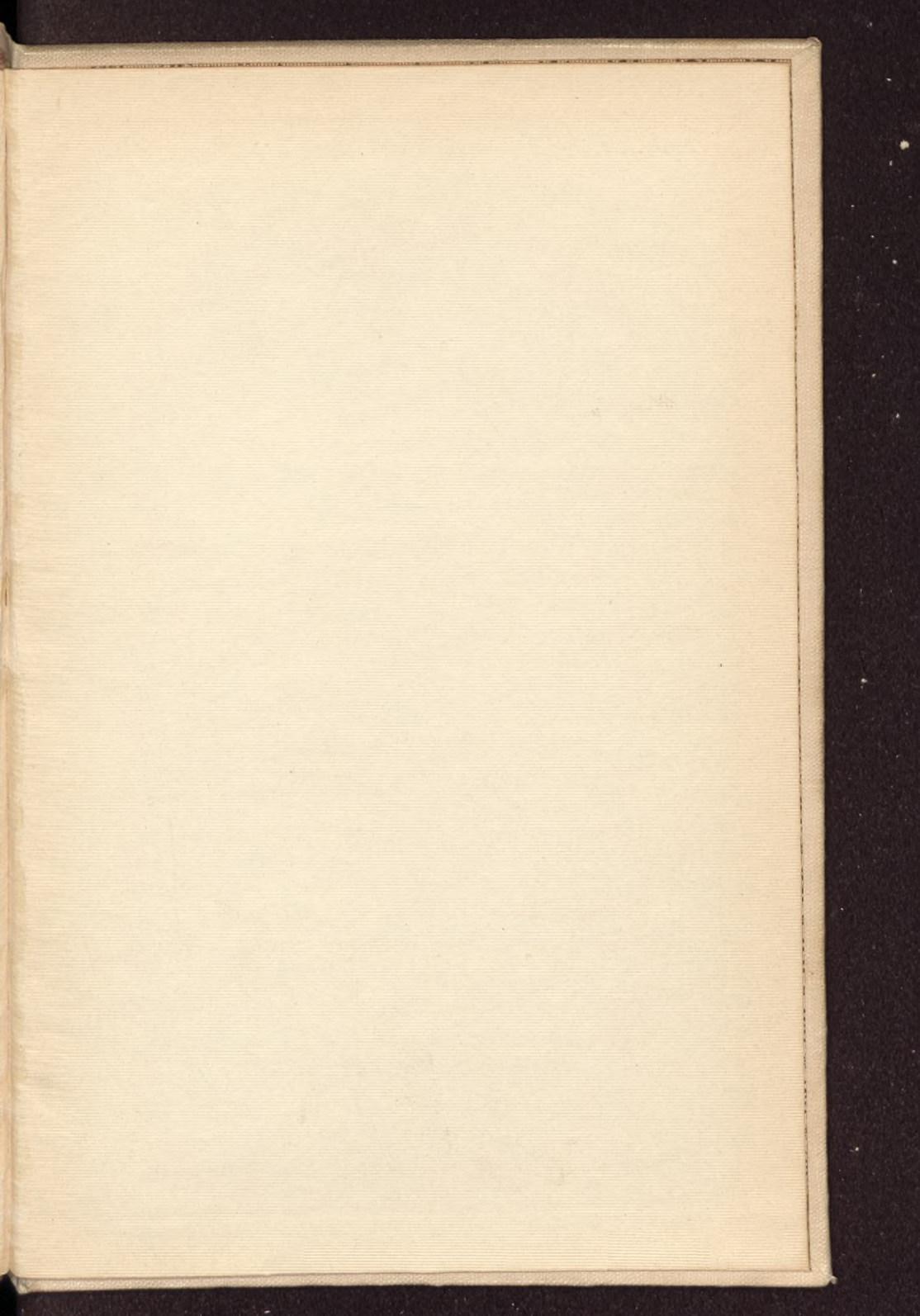
Rödblommiga, nupna af frosten i kinden,
de jublande hälsa på mor och på far;
och syster, som mött dem där nere vid grinden,
vet redan att gifva på frågorna svar.

Betygen från rektor de nu skola visa,
och glasögon far drar ur läderfodral:
latinet differtur; — »Hm! Jag kan ej prisa!»
Men a b för flit och godt skick och moral.

Gud signe de kära! Dem matlust ej fattas —
i hemmet har allting en frestande smak,
det frågas och svaras och hviskas och skrattas,
och hvilan blir ljuf under fädernetak.

W. HEDBERG
BOKBINDARE
STOCKHOLM
SÖTTINGSGATAN 7

